Муркаш район хаҫачӗ

Ҫӗнтерӳ ялавӗ

1944 ҫулхи ҫу уйӑхӗн 5-мӗшӗнчепе тухать

98 (7952) № * Эрне кун, 2011 ҫулхи раштав (декабрь) уйӑхӗн 2-мӗшӗ * Хакӗ ирӗклӗ

Тивӗҫӗмӗре чыслӑн пурнӑҫлӑпӑр

Умра тӑракан кулленхи ыйтусене татса парассипе тимленӗ хушӑрах ҫитес вырсарни кун, раштав уйӑхӗн 4-мӗшӗнче, пирӗн пӗр ҫын пек пулса Раҫҫей Федерацийӗн Патшалӑх Думине тата Чӑваш Республикин Патшалӑх Канашне депутатсем суйлассине малти вырӑна кӑлармалла пулать. Ҫакна кашни ӗҫ коллективӗнчех ӑнланаҫҫӗ. Ҫав шутра Мӑн Сӗнтӗрти больницӑра та.

– Эпир суйлава пӗр ҫемье пек кайса хамӑр тивӗҫе пурнӑҫлӑпӑр. Суйлав пӗлтерӗшне пирӗнтен кашниех лайӑх ӑнланать. Районта пурӑнакан нумай суйлавҫӑна та эпир ҫапла тума чӗнетпӗр, – терӗ кӑнтӑрлахи уйрӑм ертӳҫи, мануаллӑ терапин аслӑ категориллӗ врачӗ Ю.М. Трофимов (сӑн ӳкерчӗкре – хыҫалта). Сывату физкультурин медсестри Нина Арефьевна Кузнецова, процедура медсестри Нина Аврамовна Амосова, массаж медсестри Светлана Васильевна Белова (сӑн ӳкерчӗкре сулахайран сылтӑмалла) та Юрий Михайлович сӑмахӗсене хирӗҫлемерӗҫ. «Суйлав вӑл – ҫӗр-шыв пӗлтерӗшлӗ пулӑм. Унта пӗр ҫын пек хутшӑнсан ҫеҫ эпир хамӑрӑн малашлӑха уҫӑмлатма пултаратпӑр», – терӗҫ вуншар ҫул сывлӑх хуралӗнче ӗҫлекен хӗрарӑмсем. Вӗсен сӑмахӗпе килӗшмесӗр тӑма ҫук.

А. БЕЛОВ сӑн ӳкерчӗкӗ.

Суйлав-2011

Районӑн ҫитес ҫулхи бюджетне йышӑнчӗҫ

Лару

Район пуҫлӑхӗн – депутатсен районти Пухӑвӗн председателӗн 2011 ҫулхи ноябрӗн 22-мӗшӗнчи 15 № йышӑнӑвӗпе палӑртнӑ пекех, район шайӗнчи депутатсем хӑйсен черетлӗ 12-мӗш ларӑвне ноябрӗн 30-мӗшӗнче район администрацийӗн ларусен залӗнче пухӑнчӗҫ. Пӗрле пухӑнса канашласа татса пама кун йӗркине кӗртнӗ ыйтусен пӗлтерӗшӗпе сумӗ пӗчӗк темелле мар. Кусем вӗсем чи малтанах Муркаш районӗн 2012 ҫулхи социаллӑ пурнӑҫпа экономика аталанӑвӗн прогнозӗ тата Муркаш районӗн ҫитес ҫулхи бюджечӗ ҫинчен.

Укҫа-тенкӗ ыйтӑвӗ вара нихӑҫан та ҫӑмӑллисен шутӗнче пулман. Ҫавӑнпа ӗнтӗ ҫӳлте асӑннӑ ыйтусене татса парасси те депутатсене хӗрӳ калаҫӑва чӗнесси малтанах паллӑ пулчӗ.

Районӑн 2012 ҫулхи экономикӑпа социаллӑ пурнӑҫ аталанӑвӗн прогнозӗпе райадминистрацин экономика пайӗн пуҫлӑхӗ Эльвира Симакова паллаштарчӗ. Ыйтусем, сӗнӳсем пулмарӗҫ мар. Акӑ «Ударник» хуҫалӑх ертӳҫи Платон Давыдов пӗрлешӳллӗ хуҫалӑхсенчи экономика лару-тӑрӑвӗпе интересленчӗ. Ытларах чухне халӗ ҫапла пулса тухать: мӗн чухлӗ продукци ытларах туса илетӗн, ҫавӑн чухлӗ ӑна вырнаҫтарма йывӑртарах. Туса илнинчен ытларах ӑна вырнаҫтарасси пуҫ ваттарать.

Районти тӗп больницӑн тӗп врачӗ Владислав Данилов больницӑсенчи койка вырӑнӗсем ҫине сӑмах ҫитсен вӗсен пӗтӗмӗшле шутне чакарманни пирки каларӗ. Сӑмах кунта пӗр йышшисене тепӗр йышшисемпе ылмаштарни пирки кӑна пулма пултарать. Калӑпӑр, талӑкӗпех выртакансем валли уйӑрнисене кӑнтӑрла кӑна выртмаллисемпе. Кунсӑр пуҫне уйрӑм ҫынсен килӗсенче йӗркеленӗ койка вырӑнсем те пур. Тухтӑрсем вырӑна пырса вӗсене сиплесе тӑраҫҫӗ.

Районӑн ҫитес ҫулхи бюджечӗ пирки район администрацийӗн финанс пайӗн пуҫлӑхӗ Рената Ананьева каласа пачӗ. Ку тӗлӗшпе те калаҫакансем сахал мар пулчӗҫ темелле. Александр Сидюшкин депутат Муркаш лицейӗн ҫуртне ача сачӗ валли уйӑрас ыйтӑва татса париччен ытти пур енсене те тӗплӗн шута илмелли пирки каларӗ.

Налук инспекцийӗн пуҫлӑхӗ Александр Волков налуксемпе ытти тӳлевсем пухасси кирлӗ шайра пулманнине аса илтерчӗ. Парӑм 8 миллион тенкӗ ытла. Предприятисем хушшинче ҫулталӑк хушшинче пӗр пус укҫа куҫарманнисем те пур.

Юлашкинчен район администрацийӗн пуҫлӑхӗ Юрий Иванов тухса каларӗ. «Йывӑр, ҫӑмӑл вара нихӑҫан та пулман. Мӗн пухса кӗртнине сая яма юрамасть»,– терӗ вӑл. Ертӳҫӗсем ку тӗлӗшпе хӑйсен ӗҫченӗсем умӗнче ҫирӗп ответлӑхра пулса тӑни пирки палӑртрӗ.

Халӗ ӗнтӗ районӑн умри чиккисене, малашлӑх тӗллевӗсене палӑртнӑ темелле. Депутатсем районӑн 2012 ҫулхи бюджетне тупӑшсем енӗпе 347 миллион та 298 пин те 200 тенкӗ, тӑкаксем енӗпе 353 миллион та 186 пин те 600 тенкӗ палӑртрӗҫ. Бюджет дефицичӗ 5 миллион та 888 пин те 700 тенкӗ. Каласа хӑвармалла: ҫитес ҫул валли палӑртнӑ бюджет тӑкакӗсен калӑпӑшӗнче вӗрентӳ ӗҫӗ-хӗлӗ валли уйӑракан сумма 70,3 процент.

В. ШАПОШНИКОВ.

Пурте – суйлава!

Декабрӗн 4-мӗшӗнче эпир РФ Патшалӑх Думин тата ЧР Патшалӑх Канашӗн депутачӗсене суйлатпӑр. 1 № Октябрь округӗпе (Муркаш ялӗ) депутатсен районти Пухӑвӗн тата 5 № Якаткасси округӗпе Чуманкасси ял тӑрӑхӗн Пухӑвӗн депутачӗсемшӗн сасӑлатпӑр.

Хисеплӗ ентешсем! Суйлава активлӑ хутшӑнар, тивӗҫлисемшӗн сасӑлар!

Суйлав участокӗсем 8 сехетрен пуҫласа 20 сехетчен ӗҫлеҫҫӗ.

Тав сӑмахӗ калатпӑр

Хисеплӗ Президентӑмӑр Михаил Васильевич!

Пире, ял ҫыннисене, эсир кашни кун тӗрлӗ района тухса халӑхпа тӗл пулса калаҫма, унӑн ӗҫӗ-хӗлӗпе паллашма вӑхӑт тупма пултарни савӑнтарать.

Ял ӗҫченӗсен чун-чӗре малашлӑхне, ҫынсен «пурнӑҫ йывӑҫне» – ратнисене пӗлме тӑрӑшни, халӑхӑн иртнӗ тапхӑрӑн паттӑр та мухтавлӑ ӗҫӗсене паянхи кунпа танлаштарма пӗлни хавхалантарать.

Продукци туса кӑларакан, юхӑнма пуҫланӑ предприятисене ҫӗнӗрен чӗртсе тӑратма пултарни, сӑмахран, мӑйракаллӑ шултра выльӑх ӗрчетме тӑрӑшакан хуҫалӑхсене пулӑшни: «Ядринмолоко» тата «Вӑрнарти аш-какай комбиначӗн» таварӗсем Чӑваш Республикин пур районӗн лавккисенче сутӑнни, Шупашкар ҫумӗнчи бройлер ӗрчетекен предприятие ӗҫлеттерме тытӑнни, ялти хресчене ӗневыльӑх усрама тӳлевсӗр укҫа-тенкӗ парса пулӑшни савӑнтарать.

Ялта ҫурт-йӗр ҫавӑракансене пулӑшма, этемӗн сывӑ пурнӑҫне вӑрӑмлатас шухӑшпа районсенче физкультурӑпа спорт комплексӗсем уҫас тесе, халӑха таса шыв тата медицина пулӑшӑвӗ пултӑр, вӑрманпа парксене сыхласа хӑварас тесе нумай тӑрӑшатӑр. Виҫҫӗмӗш е ун хыҫҫӑнхи ача ҫуралнӑ ҫемьесене ҫӗр пин тенкӗ парса пулӑшма йышӑнни те – регион шайӗнчи ҫемьесемшӗн пысӑк укҫа.

Хӗрарӑмсем 40, арҫынсем 45 ҫул ӗҫленине тӗпе хурса «Чӑваш Республикин ӗҫ ветеранӗ» хисеплӗ ят параҫҫӗ. Ун пеккисем Чӑваш Республикинче 26 пин ҫын ытларах. Ку вӑл – пенси ҫумне уйӑхсерен тӳленекен хушма 980 тенкӗ тата ҫыхӑну пулӑшӑвӗсен 50% ҫӑмӑллӑх пулӗ. Ку халӑха, паллах, савӑнтарать.

Паянхи кун республика ертӳҫисен курӑмлӑ пулӑшӑвне туйнӑ май, ялти халӑх ҫурт-йӗре кирпӗчрен купалани, ял пуласлӑхӗ лайӑхланни, ҫамрӑксем ялтан тухса каяссине чакарма, пуш ҫуртсем сахалланма пуҫлассине кӗтме юрать. Халӗ хулара пурӑнакан ачасем ялти ашшӗ-амӑшӗ пурӑннӑ ҫуртсене ҫӗнетсе тирпей-илем кӳме пуҫларӗҫ.

Президентӑн кашни утӑмӗ – чӑн та, ҫын валли тата ҫыншӑн. Эпир паян ҫакна туятпӑр.

Вӑрҫӑра пуҫ хунӑ е аманса таврӑннӑ хыҫҫӑн килте вилнӗ аттесенчен пулӑшусӑр юлнӑ, 1933 – 1945 ҫулсенче ҫуралнӑ ачасене те республика пулӑшу паракан тыл ӗҫченӗсен шутне кӗртме тӑрӑшатӑр пулӗ тетпӗр.

Эпир хамӑр енчен эсир палӑртнӑ тӗллевсене пурнӑҫлама тӑрӑшӑпӑр.

Ҫапла пултӑрччӗ!

Алӑ пусса ҫирӗплететпӗр:

Г.В. ВОЛКОВ,
Патӑрьел районӗнчи Алманчӑ ял тӑрӑх пуҫлӑхӗ ҫумӗнчи старейшинӑсен канашӗн председателӗ,
А.А. ДРУЖИНИН,
Алманчӑ ялӗнчи ветерансемпе инвалидсен канашӗн председателӗ,
Л.Ф. ВАСЬКИН,
ЧР ял хуҫалӑхӗн тава тивӗҫлӗ ӗҫченӗ тата 14 пенсионер алӑ пуснӑ.

Ыран – Инвалидсен пӗтӗм тӗнчери кунӗ

Хӳтлӗхшӗн, тимлӗхшӗн – тав

Ҫак кунсенче «Сывлӑх» ФСК-ра Инвалидсен пӗтӗм тӗнчери кунне халалланӑ анлӑ пуху иртрӗ. Район администрацийӗн пуҫлӑхӗн ҫумӗ Л.Ю. ТАРАСОВА пухӑннисене район ӗҫӗ-хӗлӗпе паллаштарчӗ.

– Районти хуҫалӑхсемпе организацисем май пур таран тӑрӑшаҫҫӗ, ӗҫ калӑпӑшне, кӑтартӑвне ӳстерессишӗн, район экономикине пуянлатассишӗн тимлеҫҫӗ. Уйрӑмах манӑн «Сеспель» организацие ырӑпа асӑнас килет, – терӗ пухӑннисене Лилия Юрьевна. Ҫавӑн пекех инвалидсене паракан ҫӑмӑллӑхсем пирки районти социаллӑ хӳтлӗх пайӗн пуҫлӑхӗ Н.П. Петрова тата ыттисем калаҫрӗҫ, тӗрлӗ ыйтӑва сӳтсе яврӗҫ. Кунтах спорт ӑмӑртӑвӗсем ирттерессине йӗркеленӗ. Инвалидсем пурте пултарулӑхпа палӑрчӗҫ.

Ҫак кун пур ҫӗрте те инвалидсене халалласа йӗркеленӗ мероприятисем, калаҫусем пулса иртеҫҫӗ. Ҫакӑн пек тимлӗх вара инвалидсемшӗн питӗ пӗлтерӗшлӗ. Эпӗ районти инвалидсен ӗҫӗ-хӗлӗпе паллашма пӗтӗм Раҫҫейри инвалидсен обществин вырӑнти организацийӗн ертӳҫипе А.Н. НИКОЛАЕВӐПА калаҫрӑм.

(Вӗҫӗ 5-мӗш стр.)

Поздравление

Уважаемая **Галина Венедиктовна**! От всего сердца поздравляем вас с замечательным юбилеем! Искренне желаем вам долгих лет жизни, успехов в вашем нелегком, но почетном труде и обычного человеческого счастья! Пусть в вашей жизни будут только легкие уроки и послушные ученики!

Вы нас учили мудрости и чести,
Вы поучали нас как в этом мире жить,
Советовали нам держаться вместе,
Вы учите нас как счастливым быть.
Мы благодарны вам за все те знания,
Которые вы дарите всегда.
И пусть сбудутся все ваши желания,
И оставайтесь вечно молода!

С уважением выпускники 1993 года – 11 «м» класс.

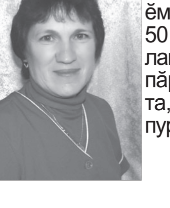

Муркашра пурӑнакан тата Муркаш райповӗнче 30 ҫул сутуҫӑра ырӑ ятпа вӑй хуракан хисеплӗ те тарават, кирек хӑҫан та пулӑшма хатӗр ӗҫтешӗмӗре – **Роза Валентиновна СЮТРУКОВӐНА** 50 ҫулхи юбилей ячӗпе чи ӑшӑ сӑмахсемпе саламлатпӑр. Эсӗ юнашар пулнишӗн эпир савӑнатпӑр. Малашне тата телейлӗрех пурӑнма хӑвна та, ҫемйӳне те ҫирӗп сывлӑх, вӑрӑм ӗмӗр, тату пурнӑҫ сунатпӑр. Эсӗ ҫакна тивӗҫ.

Салампа: «Центральный» магазинта пӗрле ӗҫлекенсем.

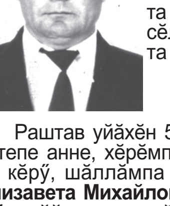

Ҫатракасси ял тӑрӑхӗнчи Кашмашра пурӑнакан хаклӑ мӑшӑра, юратнӑ аттене, пиччене тата шӑллӑма, хисеплӗ тӑвана – **Валерий Александрович СОЛОВЬЕВА** ҫуралнӑ кунӗ ячӗпе чун-чӗререн ӑшшӑн саламлатпӑр. Ӗҫрен те, ҫынна пулӑшасран та пӑрӑнманскере тулли пурнӑҫ, ҫирӗп сывлӑх, иксӗлми телей, ӑнӑҫу сунатпӑр. Пурнӑҫ ҫулӗ такӑр та вӑрӑм килтӗр, чир-чӗр санран пӑрӑнса иртӗр.

Саламлаканӗсем: мӑшӑрӗ, ывӑлӗсем, ҫывӑх тӑванӗсем.

Раштав уйӑхӗн 5-мӗшӗнче Ярославка ялӗнче пурӑнакан юратнӑ аттепе анне, хӗрӗмпе кӗрӳ, ывӑлӑмпа кинӗм, аппапа йысна, йӑмӑкпа кӗрӳ, шӑллӑмпа кинӗм, пиччепе кинӗм, ҫывӑх ҫыннӑмӑрсем – **Елизавета Михайловнӑпа Николай Петрович НОВИКОВСЕМ** сумлӑ юбилейӗсене паллӑ тӑваҫҫӗ. Ҫак ятпа эпир вӗсене чун-чӗререн ӑшшӑн саламлатпӑр.

Кӗркунне пек тулӑх пулччӑр ӗмӗрсем,
Чир мӗнне ан пӗлччӗр сывлӑхсем,
Тату пулччӑр ӗмӗр пурнӑҫсем,
Такӑр пулччӑр ялан ҫулусем.
Тав сире пуриншӗн те чунтан,
Эсир хаклӑ кӗмӗл-ылтӑнран,
Эсир пурри пире савӑнтарать,
Пурӑнма ялан вӑй-хал парать.

Салампа: амӑшӗсем, ывӑлӗпе хӗрӗ, Максимовсен, Лянкинсен, Новиковсен, Воротниковсен ҫемйисем, ҫывӑх тӑванӗсем.

«Коррупцие хирĕç пĕрле кĕрешмелле»

Интервью

Халĕ, тӳрĕ кăмăллă мар çынсем ку чухнехи техникăпа тата технологисемпе усă курма пултарнă чух, коррупцие хирĕç кĕрешме питĕ кăткăс. Чăваш Енре коррупцие хирĕçле политикăн тĕп шăнăрĕ мĕн-ши? Çакăн пирки Чăваш Республикин юстици министрĕпе Надежда Викторовна ПРОКОПЬЕВĂПА калаçрăмăр.

– Пирĕн принципиаллă задача – коррупципе кĕрешесси, – палăртнă РФ Президенчĕ Дмитрий Медведев Федераллă Пухăва янă пĕлтĕрхи Çырăвĕнче. ЧР Президенчĕн Михаил Игнатьевăн позицийĕ те ку ыйтупа çирĕп. Чăваш Патшалăх Канашне янă «Çамрăксене шанмалла!» тата «Пĕтĕмпех çын валли тата çыншăн» Çырăвĕсенче республика Президенчĕ «Чăваш Ен халăхĕн коррупципе çыхăннă кашни çыннах ятран пĕлмелле. Шантаратăп: патшалăх укçи-тенкине вăрлакансем тĕлĕшпе манăн позици улшăнми çирĕп» тата «Пĕтĕм шайри влаç тытăмĕнче ĕçлекен тӳресен саккунсене пĕр пăркаланмасăр пăхăнмаллине палăртса хăваратăп» тенĕ. Коррупцие асăрхаттарасси тата унпа кĕрешесси, Чăваш Республикин патшалăх влаç органĕсен ĕçĕ-хĕлĕн «тасалăхĕ», информаци уççăнлăхĕ – Чăваш Енре коррупцие хирĕçле политикăна пурнăçламалли тĕп çул-йĕр.

– Саккунсене пур енлĕ хатĕрлесе çитерменни те коррупцие аталанма пулăшать тенине илтме пулать. Ку тĕлĕшпе малашне мĕнле тимлеме палăртатăр?

– Чăнах та хăш-пĕр нормативлă право акчĕсене йĕркелесе çитермелле. Çапах та саккунсем, тĕпрен илсен, аван ĕçлеççĕ. Кунсăр пуçне Чăваш Енре çĕнĕрен хатĕрлекен тата йышăннă нормативлă право акчĕсем коррупцие хирĕçле экспертиза витĕр тухаççĕ. Ку экспертизăна республикăри ĕç тăвакан влаç органĕсем, проекта хатĕрлекенсем, прокуратура органĕсем, ЧР Юстици министерстви, РФ Юстици министерствин Чăваш Республикинчи Управленийĕ ирттереççĕ.

Нормативлă право акчĕсене тата вĕсен проекчĕсене экспертиза тăвасси – çĕнĕ те кăткăс ен. Апла пулин те, ман шухăшпа, коррупцие хирĕçле экспертиза паян – нормативлă право акчĕсенче коррупциогенлă факторсем пуррине палăртмалли курăмлă техника меслечĕ. Чăннипе нормативлă право акчĕ практикăра мĕнле пурнăçланнине тимлĕх уйăрмалла. Çакă – экспертизăн тата пысăкрах шайĕ. Ăна ирттерме специалистсен, уйрăмах юристсен, пысăк квалификаци е ятарлă хатĕрлев пулмалла. Кунта, паллах, никама пăхăнман экспертсен – тӳрĕ кăмăллă граждансен – пулăшăвĕ кирлĕ. Шăпах ĕнтĕ вĕсем саккун положенийĕсем пурнăçра мĕнле ĕçленине пĕлтерни право акчĕсене улăштармалли çăл куç пулса тăрать.

Пĕлтерĕшлĕ тепĕр задача – саккунсене, право акчĕсене йышăнасси кăна мар, вĕсене пурте çирĕп пăхăнассине тивĕçтересси. Енчен те саккун пур енчен те аван, анчах вăл кирлĕ пек ĕçлемест пулсан, лайăх результат ан кĕт. Çавăнпа та Чăваш Республикин тата муниципаллă право акчĕсен коррупцие хирĕçле мониторингĕ питĕ усăллă механизм пуласса шанатăп.

Паянхи кун ЧР Юстици министерстви Чăваш Республикин Министрсен Кабинечĕн правăпа усă курассин мониторингĕ çинчен калакан йышăнăвĕн проектне хатĕрлет.

– Надежда Викторовна, коррупци ыйтăвĕсемпе граждансем мĕн шухăшланипе влаç кăсăкланать-и?

– Паллах. Кунсăр пуçне граждансен шухăшĕ, сĕнĕвĕсем – влаç органĕсен коррупцие хирĕçле ĕçĕ-хĕлĕнче чи пĕлтерĕшли. Çак тĕллевпе Чăваш Ен Юстици министерстви обществăлла шухăш-кăмăла тишкерет, социологи тишкерĕвĕсене çулсеренех ирттерет. Вĕсем кăтартнă тăрăх çынсем, хăвăрт мар пулин те, коррупци обществăна аркатнине ăнланма тытăннă. Коррупцие чи вăйлă сивлекенсем – аслă ăру, уйрăмах пенси çулĕсенчи граждансем. Çакă вĕсем социаллă нормăсене унчченхи пекех хакланипе, ку ушкăнри çынсен тупăшĕ сахалраххипе çыхăннă. Ĕçлекен граждансем вара коррупцие паянхи пурнăçăн пĕр пайĕ пек йышăнаççĕ. Виçĕ çулхи статистика кăтартнă тăрăх социаллă статуспа çӳллĕрех граждансем коррупцие чăтăмлăрах йышăнаççĕ. Коррупци укçа-тенкĕ тата пурлăх тĕлĕшĕнчен пысăк тупăшлă çынсен привилегийĕ теме пулать.

– Чăваш Республикин патшалăх влаç органĕсенче коррупцие хирĕç кĕрешессипе мĕнле ĕç пурнăçланать?

– Патшалăх влаç органĕсем – Чăваш Республикин Правительстви, Патшалăх Канашĕ, Тĕрĕслевпе счет палати, министерствăсем, патшалăх комитечĕсем. ЧР Министрсен Кабинечĕ хăйĕн ларăвĕнче нормативлă право акчĕсен проекчĕсене пăхса тухать, Патшалăх Канашĕ саккунсене, çав шутра коррупцие хирĕç кĕрешме хатĕрленисене те, йышăнать.

Асăнса хăвармалла, коррупцие хирĕç тăрас ыйтупа йышăннă право акчĕсен шучĕпе республика Атăл çи федераллă округра пĕрремĕш вырăнта. Тĕрĕслевпе счет палати вара – патшалăх укçи-тенкине тĕрĕс тăкакланине тата тĕллевлĕ усă курнине тĕрĕслекен орган.

ЧР патшалăх влаç органĕсене пĕтĕмĕшле илес пулсан, вĕсем пурте нормативлă право акчĕсен коррупцие хирĕçле экспертизине ирттереççĕ. Кунсăр пуçне вĕсенче патшалăх служащийĕсем служба йĕркене пăхăннине асăрхаса тăракан комиссисем туса хунă; патшалăх служащийĕсен хăйсен тата мăшăрĕсен, çула çитмен ачисен тупăшĕ, пурлăхĕ, куçман пурлăхĕ çинчен сведенисем обязательнăй майпа тăратмалла. Сведени паманнисем е тĕрĕс мар сведени тăратнисем тĕлĕшпе служба тĕрĕслевĕ ирттереççĕ, вĕсене дисциплинарлă явап тыттарма та, ĕçрен хăтарма та пултараççĕ.

Палăртас килет, коррупципе кĕрешес системăна лайăхлатас-çĕнетес тĕллевпе республикăра ЧР Президенчĕ çумĕнчи Координаци Канашĕ туса хунă. Чăваш Республикинче право йĕркине тивĕçтерессипе тимлекен Координаци Канашĕ те çак задачĕсене пурнăçлать.

– Должноçри çынсем укçалла сутăннă пайăр тĕслĕхсем илсе кăтартма пултаратăр-и?

– Маларах каларăм ĕнтĕ, республикăра патшалăх влаç органĕсенче ĕçлекенсем çак киревсĕр пулăмпа – коррупципе – кĕрешессипе пур енлĕн тимлеççĕ. Çак ĕçе право сыхлавĕн органĕсемпе пĕрле тачă çыхăнса пурнăçласа пыраççĕ.

Акă кăçалхи вунă уйăхра право сыхлавĕн органĕсем суда 109 уголовлă ĕç ярса панă: çав шутран 35 çын тĕлĕшпе ултав тунăшăн, 32-шĕ пирки ют пурлăха ярса илнĕшĕн е салатса пĕтернĕшĕн, 17-шĕ тĕлĕшпе должноç полномочийĕсемпе тĕрĕс мар тата ытлашши усă курнăшăн, 14-шĕ пирки взятка илнĕшĕн, 18 çын тĕлĕшпе взятка панăшăн. Чăваш Республикин прокуратури патшалăхăн гражданлă тата муниципаллă служба, коррупципе кĕрешмелли çинчен калакан саккунсене мĕнле пăхăннине палăртас тĕллевпе ирттернĕ тĕрĕслевсем вăхăтĕнче кăçалхи тăхăр уйăхра саккуна пăснă 2294 тĕслĕхе тупнă. Вĕсене пĕтерес тĕллевпе прокуратура работникĕсем 741 представлени çырнă. Вĕсене пăхса тухнă хыççăн должноçри 624 çынна дисциплинарлă, 94 çынна административлă майпа явап тыттарнă. Коррупципе кĕрешес ыйтусемпе суда 210 заявлени тăратнă.

– Надежда Викторовна, Чăваш Республикин нормативлă право акчĕсене коррупцие хирĕçле экспертиза ирттерни, сирĕн шутпа, çителĕклĕ-ши, коррупципе кĕрешес енĕпе çĕнĕ мерăсем йышăнма кирлĕ мар-и?

– Паллах, çителĕксĕр. Йышăнакан мĕн пур мерăсемпе пĕрлех чи малтанах пирĕн пурин те ачасене пĕчĕкрен, садикран, шкултан пуçласа, çак ырă мар пулăма чăтма çук туйăма вĕрентсе хăнăхтармалла. Çавăн пекех взяточник, коррупционер тĕлĕшпе савăнмалла мар условисем туса хумалла, калăпăр, вăл пĕтĕмпех – ĕçне, пурлăхне, хисепе – çухаттăр, ун вырăнне обществăра (пĕрле ĕçлекенсенчен, кӳршĕсенчен, юлташĕсенчен) сивлев илтĕр тата саккунпа килĕшӳллĕн явап тыттăр.

Çынсем патшалăх службинчи ĕç вырăнне çухатасран хăраччăр тата ăна хаклаччăр тесен патшалăх службин авторитетне хăпартмалла, патшалăхăн гражданла тата муниципаллă службӑн çирĕплĕхне тата тĕреклетмелле, информаци уççăнлăхне малалла аталантармалла тесе шутлатăп.

Республикăри нормативлă право акчĕсен экспертизине ирттерни коррупцие асăрхаттармалли ытти мелсемпе, саккунсен çирĕплĕхĕпе пĕрле кăна усăллă пулĕ. Çакăнпа пĕрлех республикăн нормативлă право акчĕсенче управлени процесне кăткăслатакан, пурлăх илме хăтланма, взятка илме майсем туса паракан нормăсем пулмалла мар.

Ӳсĕм никĕсĕ – пĕтĕм шайри влаç органĕсемпе граждансем коррупци тĕслĕхĕсене асăрхаттарассипе, коррупци пулăмĕсене пĕтерессипе пĕрлешсе тăрăшни.

Ыйтусене тĕрĕсех хускататăр

Çыру йĕрĕпе

Нумаях пулмасть Муркашри кирпĕч завочĕпе çывăх вырнаçнă Восточная урамра пурăнакансем коллективлă çырупа тухрĕç. Кунта пурăнакансен «Пурăнмалли çуртйĕрпе коммуналлă хуçалăхăн ертсе пыракан компанийĕ» чикĕллĕ яваплăхлă обществăпа татса парайман ыйтусем сиксе тухнă.

Пĕрремĕш проблема вăл – çынсене шывпа тивĕçтересси. Акă мĕн çыраççĕ Восточная урамра пурăнакансем: **«Шыв башни кирпĕч завочĕн балансĕ çинче. Шыв мĕн чухлĕ пĕтернине кура Муркашри кирпĕч завочĕ ертсе пыракан компание счет тăратать. Вăл вара ку суммăна пирĕнтен, çакăнта пурăнакансенчен, пуçтарать. Анчах та трасса çинче пăрăх шăтса кайнă вырăнсем пур пулас. Çавна май шыв нумай тăкакланăшăн харпăр хăйĕн счетчик кăтартнинчен те ытларах тӳлеме тивет. Ертсе пыракан компани ертӳçи Н. Любимов шучĕпе пăрăх шăтса кайнă вырăна та пирĕнех шыраса тупмалла, техникине, материалĕсене те илсе килмелле, юсав ĕçĕсене те хамăр шутпах туса ирттермелле имĕш.**

Кăçал çу кунĕсенче те ертсе пыракан компанипе кирпĕч завочĕ пĕр чĕлхе тупайманнипе шыв çуккипе сахал мар асаплантăмăр.

Тепĕр проблема – электроэнерги. Трансформатор та, шыв уçламалли башня пекех, кирпĕч завочĕн балансĕ çинче. Завод ноябрь уйăхĕн вĕçĕнчен тытăнса çитес çу кунĕсемччен производствăна чарса лартасшăн. Паллă ĕнтĕ, трансформатора та чараççĕ. Анчах та ку вăл никама та интереслентермест пулас. Пĕтĕм урамра пурăнакансен электроэнергисĕр мĕн курса тăмалла? Вăл шыв мар вĕт, ăна çырмаран бидонпа сĕтĕреймĕн...».

Çавна каласа хăварасшăн. Вырăна тухса чылайăшĕпе калаçусем ирттертĕмĕр. Асăннă урамра пурăнакансем шывпа усă курнăшăн тӳлевсене парса татсан завод ертӳçи шыв парассине чарса лартмастăп тесе шантарчĕ.

Сӳлте асăннă йышши ыйтусем хальхи вăхăтра Восточная урамра пурăнакансен кăна тесен йăнăш пулĕччĕ. Паллă ĕнтĕ, çулла шыв пулманни тĕрĕсех тарăхтарать.

Восточная урамра пурăнакансен асăннă ыйтăвне çулла пĕр вăхăт татса панăччĕ, харпăр хăйсен шыв счетчикĕсене вырнаçтарнăччĕ. Çапах та башньăран мĕн чухлĕ шыв илнипе çынсем шывпа пĕтĕмпе мĕн чухлĕ усă курнин кăтартăвĕсем расна. Çавăнпа та нормăран ытлашши усă курнă шыв виçине кашни çын çине пайласа шутласа панă. Çак пайласа панă шыв виçин шутĕнче хăшĕпĕри хăйсен пахчисене шăварса тăни те пулĕ. Н.В. Любимов палăртнă тăрăх хальхи вăхăтра вара башньăран илнĕ шыв виçипе унпа çынсем усă курни хушшинчи уйрăмлăх çукпа пĕрех.

Электроэнерги тĕлĕшпе те çынсем ыйтусем хускатаççĕ. Электричество кирпĕч завочĕ урлă килет. Каçхи вăхăтра электроэнергие стандартпа пăхнă пек нормăпа илеймеççĕ. Мĕншĕн тесен çĕрлехи вăхăтра электроэнергие «вăрлакансем» те пур пулас. Мĕншĕн-ха çак «кукăр алăсене» пĕрле тытма, тивĕçлĕ органсене пĕлтерме тăрăшмалла мар? Вырăнти ыйтусене ытларах хамăрăн, пĕрлехи вăйпа татса пама тăрăшмалла вĕт. Электроприборсемпе тĕрĕс е тĕрĕс мар усă курнине палăртма инженерсем вырăна тухса тĕрĕслевсем ирттерĕç.

Хальхи вăхăтра Восточная урамра пурăнакансене шывпа тивĕçтерессин тата электроэнерги парса тăрассин проекчĕсене хатĕрлеме тытăннă ĕнтĕ.

Çавна та каласа хăвармалла. Кирпĕч завочĕ хĕллехи вăхăтра ĕçлеме чарăнсан та çынсене шывпа тата электроэнергипе тивĕçтерме пăрахмĕç. Çапла шантарчĕ кирпĕч завочĕн исполнительнăй директорĕ Юрий Иванович Петров.

Юлашкинчен çавна кăна каласа хăварасшăн. Декабрĕн 4-мĕшĕнче пирĕн сирĕнпе пĕрле РФ Патшалăх Думин тата ЧР Патшалăх Канашĕн депутачĕсене суйламалла пулать. Апла пулсан пурте суйлава активлă хутшăнар, хамăр сасăсене чăннипех те пирĕншĕн тăрăшакансемшĕн, пирĕн ыйтусене ăнланакансемшĕн парар.

Н. НИКИТИН,
Муркаш ял тăрăхĕн пуçлăхĕ.

4 декабря – единый день голосования

Предвыборная кампания: честный диалог или игра без правил?

Выборная кампания вышла на финишную прямую. В воскресенье жители Чувашии отдадут свои голоса в пользу той или иной партии, выберут курс, по которому будет двигаться современная Россия.

Между тем, специалисты констатируют - год от года выборы становятся все более агрессивными, свидетелями чего являемся и мы с вами: переполненные листовками и газетами почтовые ящики, пикеты, ночные звонки, суть которых сводится к одному - дискредитировать соперника.

4 декабря нам предстоит сформировать два парламента - России и Чувашии - на пятилетний срок. И это накладывает на политическую борьбу особый отпечаток – некоторые партии и кандидаты не гнушаются «грязных» технологий, идут «ва-банк», полагая, что в деле агитации хороши все средства. Добрая половина из более чем 230 жалоб и обращений в республиканский Центризбирком и в МВД по Чувашии касаются недобросовестной предвыборной агитации.

«В борьбе за электорат некоторые партийные деятели подчищают свои биографии, скрывают имущество и стараются всеми средствами извозить в грязи соперников. А к традиционной критике и многочисленным обещаниям прибавились методы совсем недозволенные. И речь сегодня уже идет не только о передергивании фактов, фальшивой подтасовке и агрессивном вранье – в ход пущены методы совершенно неприличные», - отметил на прошедшей пресс-конференции председатель ЦИК Чувашии Александр Цветков.

Глава Центризбиркома привел в пример случай, произошедший в Новочебоксарске, когда к распространению листовок привлекли детей, что категорически запрещается законом, а наиболее ретивый соискатель даже прибегнул к фотошопу и завалил электронные ящики СМИ, государственных и муниципальных органов фотографиями, описать которые не хватит приличных слов.

Кстати, этот же кандидат еще в прошлом году на выборах в городское собрание депутатов применил этот метод против своего соперника и именно такими неприличным методом прошел в представительный орган. Сейчас он решил повысить свой депутатский статус тем же способом.

Касаясь ответственности кандидатов, следует отметить, в первую очередь, ответственность самих избирателей. Если граждане, видя методы работы борца за депутатский мандат, все же отдают ему свой голос, они должны понимать, что и в законодательном органе такой «народный избранник», скорее всего, будет занят решением личных вопросов или спать, что наглядно демонстрирует печально известный ролик, имеющий широкое хождение в Интернете.

Аналитики подчеркивают еще одну особенность нынешней кампании: лидеры отдельных политических партий проявляют свою неуверенность, часто меняя свое мнение и бросаясь из крайности в крайность. Так, чтобы возбудить негативные чувства в жителях Новочебоксарска, придумана версия про перенос мусорной свалки под стены города, начат сбор подписей за отмену строительства технологичного полигона под ТБО. Между тем, именно этот полигон поможет решить существующую в республике проблему мусора, отмечает Председатель думского Комитета мо международным делам Константин Косачев: «Строительство этого предприятия – не дополнительная нагрузка на Новочебоксарск, но, если хотите, большая удача, поскольку полигон, который там предстоит возвести – это предприятие мирового уровня. Это те самые высокие технологии, которые могут работать, в том числе, и при переработке мусора».

СМИ Чувашии неоднократно писали о лидерах двух партий, которые в разгар предвыборной кампании подали свой голос в защиту руководства скандальной управляющей компании «Новэк» и руководства группы компаний «Савва», по чьей вине обанкротился ряд предприятий республики, приостановлено возведение объектов долевого строительства. Такой шаг идет вразрез с их лозунгами о защите прав граждан, обманутых дольщиков.

Чаще всего «грязные» методы агитации используют приезжие политтехнологи, которых больше волнует финансовая выгода. Поэтому они готовы на любые средства, лишь бы подзаработать на выборах. Правда, нынче чувашские полицейские сработали оперативно и уже нашли автора рассылки неприличных фотографий. Так что отвечать горе-кандидату придется по всей строгости закона. Два уголовных дела возбуждены по фактам незаконной агитации, составлены 22 протокола об административных правонарушениях, 17 дел рассматриваются в судах Чувашии и России. Десятки заявлений находятся на стадии проверки компетентными органами.

Чем ближе день голосования, тем больше разгораются страсти. Оглянувшись назад, можно вспомнить историю, когда кандидат-правоборец за сутки до выборов выбросил на головы граждан газету тиражом миллион двести тысяч экземпляров, то есть практически по номеру на каждого жителя республики. Теперь он снова среди соискателей депутатского мандата, и снова готов на любые средства ради главной цели - водворения себя в парламенте. Так что, извлекая из своего почтового ящика очередную листовку с неприличным содержанием, хорошенько подумайте: стоит ли ей доверять.

Традиционно накануне и в день голосования нас ждет еще одно искушение: подкуп голосов. Каждый ли устоит перед таким соблазном, неизвестно: полицейские обещали усилить контроль на территории избирательных участков. Я же, идя на выборы, буду держать в голове старую поговорку о том, что каждый народ заслуживает своего правительства. Честное и ответственное голосование - это дело наших рук. И от того, какой выбор сделаем мы, будет зависеть и дееспособность законодательных органов Чувашии и России.

М. ВАСИЛЬЕВ.

Вĕрентӳ

Ăсталăха ӳстерме – çĕнĕлле

Кашни пилĕк çулта пĕрре педагогсем хăйсен квалификаци категорине çирĕплетме е ӳстерме аттестаци тĕрĕслевĕ витĕр тухаççĕ. Кăçалтанпа аттестаци çĕнĕ йĕркепе пулса пырать. Районти вĕрентӳ пайĕн информацине методика центрĕн ертӳçине И.А. ЕРШОВĂНА çĕнĕ йĕркепе тĕплĕнрех паллаштарма ыйтрăмăр.

– Ирина Александровна, çĕнĕлĕх мĕнре?

– Чи малтанах аттестаци икĕ енпе пулса пынине каласа хăвармалла. Пĕрремĕшĕ – йышăнакан должноçа тивĕçлине çирĕплетсе парасси (ку çĕнĕ мелпе 2012 çултан пулса пырĕ), иккĕмĕшĕ – квалификаци шайне ӳстересси е ăна çирĕплетесси.

Малтан педагог квалификаци шайне ӳстерме ыйтса палăртнă тапхăрта çеç заявлени çырса пама пултарнă пулсан, халĕ – çулталăкăн кирек хăш вăхăтĕнче те. Аттестаци ĕçне республикăри Вĕрентӳпе çамрăксен политикин министерствин ятарлă комиссийĕ туса пырать.

Халĕ иккĕмĕш категори çук. Квалификаци шайĕсем – пĕрремĕш тата аслă категори.

– Педагог квалификаци шайне ӳстерме ыйтса заявлени çырса панă хыççăн унăн тата мĕнле ĕçсем пурнăçламалла?

– Çак заявление аттестаци комиссийĕ пĕр уйăх хушшинче тишкерсе тухать. Хыççăнхи икĕ уйăхра педагогăн уçă занятисем кăтартмалла тата ĕçĕн результачĕсене кăтартакан ятарлă карттă туса хатĕрлемелле.

– Заняти шутне мĕн кĕрет?

– Çакă вăл урок та, класс тулашĕнчи мероприяти те пулма пултарать. Кам мĕн суйлать – е уроксем çеç пулма пултараççĕ, е пĕр урокпа класс тулашĕнчи пĕр мероприяти. Тĕрлĕрен. Вĕсем уçă мелпе иртеççĕ. Çак занятисене тата карттăна аттестаци комиссийĕн экспечĕсем хаклаççĕ.

– Кăçал миçе педагог заявлени çырса панă?

– Кăçал 130 ытла педагогран заявлени пулнă. 5 педагог – аслă категорие хӳтĕлеме, ыттисем – пĕрремĕш категорие. Аслă категорие çирĕплетме аттестацире 110 балран 88-тан сахал мар пухмалла, пĕрремĕш категорие çирĕплетме – 66-ран сахал мар.

– Кирлĕ чухлĕ балл пухаймасан...

– Ун пек чухне аттестаци комиссийĕ учителе ятарлă курссенче вĕренме сĕнет е урăх должноçри ĕçе сĕнме те пултарать.

Каламалла, уçă занятисенче педагогсем тĕлĕнмелле интереслĕ уроксем ирттереççĕ. Тĕслĕхрен, Йӳçкасси шкулĕнче ирттернĕ акăлчан чĕлхи урокне ют çĕр-шывпа çыхăнса ирттерчĕç. Паллах, ачасене ку питĕ килĕшрĕ, аттестаци комиссине те. Куллен-хи ĕçре те хальхи вăхăтри технологисемпе усă курса учительсем хăйсен урокĕсене интереслĕрех тума тăрăшаççĕ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Сире пĕлме

Ĕç вырăнĕсем пур

Шалти ĕçсен министерствин Муркаш районĕнчи уйрăмĕ çамрăксене ĕçлеме илет: 18–35 çулхисем, вăтам пĕлӳ илни, çара каймалли пĕлтерĕшлĕ. Ĕçе пĕр-пĕр уголовлă ĕç тĕлĕшпе айăпланнисене тата айăпланма пултараканнисене ретĕнче пулнисене, ытти тĕрлĕ ĕçсемпе судпа айăпланнисене илмеççĕ. Тĕплĕнрех çак номерпе шăнкăравламалла: 62-9-60 (шалти ĕçсен уйрăмĕнчи 4-мĕш пӳлĕм).

Шалти ĕçсен министерствин районти уйрăмĕ.

Полици хроникинчен

Ферма ĕçлеме пуçламан-ха, анчах...

Анчах пулас фермăн Хорнуйĕнчи администраци суртĕнчи рабочисен кану пӳлĕмĕнчен нетбукпа модем вăрлама та ĕлкĕрнĕ. «Кукăр алăна» тытнă, уголовлă ĕç пуçарнă.

Ача çине алă çĕкленĕ

Мăн Сĕнтĕрти Çĕнтерӳ паркĕнче хĕрĕхе çывхаракан хĕрарăм та пĕчĕк «çĕнтерӳ» тăвас тенĕ. Вăл çакăнта хăйĕн çывăх тăванĕн ывăлне чышкă «тутантарнă». 10 çулхи ачан сăмси мĕнпе айăпа кĕнĕ-ши? Çакна халĕ следстви татса парать.

Пичете Шалти ĕçсен министерствин районти уйрăмĕн материалĕсем тăрăх хатĕрленĕ.

Курав

Килсе курăр: музейра – илем тĕнчи

Ватлăх вăхăтĕнче пурнăç тĕссĕрленет тесе пустуй калаççĕ. Çак кунсенче пирĕн музея килсе курсан каларăш чăнлăхпа пĕр килменнине эсир хăвăр та ĕненме пултаратăр. Пирĕн зала икĕ уйăха яхăн ăста художник ӳкерчĕкĕсем илем кӳрсе тăрĕç.

Мăн Сĕнтĕрте çуралса ӳснĕ Валентина Константиновна Бочкарева художник пирки района кăна мар, республикипех пĕлеççĕ. Ку хутĕнче куравра вăл тунă ӳкерчĕксем кăна мар, унăн ашшĕн ĕçĕсем те пур. К.Г. Гаврилов çут çанталăка сăнласа панипе пĕрлех турăшсем те ӳкернĕ, музыка инструменчĕсем те туса хатĕрленĕ. Валентина Константиновнăн пиччĕшĕн ĕçĕсемпе паллашма та интереслĕ пулĕ: вăл – скульптор, художник. Илем тĕнчине чунпа туйма пĕлекен хĕрарăмăн мăнукĕсем те унăн çулĕпе пыраççĕ. Вĕсем тунă ӳкерчĕксем те сире хăйне май тыткăна илĕç.

Т. ЕРМОЛАЕВА,
районти историпе тавра пĕлӳ музейĕн ертӳçи.

Манăн сĕнӳсене шута илсемĕр

Вăрçă ачисем

Вăрçă сăмаха илтсен куç умне ачалăх тухать. Тепĕр тесен пулнă-ши вăл пирĕн ачалăх?

...Аттесем вăрçă хирĕнче çапăçнă, аннесем колхоз уй-хирĕнче ырми-канми ĕçленĕ. Пире те ахаль лартман. Хĕллехи каникулта эпир лаша кӳлсе кĕл, каяш килренех пуçтарса лаша витине турттарнă. Çуркунне çитсен вара ăна уй-хире кăларнă. Ачасем шкулта тăрăшса вĕреннĕ. Çу кунĕсенче те тăтăшах колхозра ĕçленĕ. Ĕç кĕнекине тетрадьрен çĕлеттĕмĕрччĕ, ăна чи паха документ вырăнне хурса хаклаттăмăр. Эпир те, ачасем, фронта тата хамăр салтаксене фашистсене хăвăртрах аркатма пулăшнă. Ăстан кăна тухнă пулĕ ялти ачасен, вĕсен амăшĕсен чăтăмлăхĕ, йывăрлăха парăнтарма пултарни?

Эпир 1945 çулта Юнкăри 7 çул вĕренмелли шкултан 24 ача пĕлӳ илсе тухрăмăр. Паянхи куна вара вĕсенчен çичĕ çын кăна юлчĕ.

Тата тепĕр самантна аса илем-ха. 1945 çулта 22 ача Урпаш шкулне (халь вăл Етĕрне районне кĕрет) ял хапхинчен тухса утаттăмăр. 1948 çулта вара вĕсенчен тăваттăшĕ кăна вăтам пĕлӳ илсе тухма пултарчĕ. Ыттисем вара ăçта-ха? Кам выçăпа аптăранипе вĕренме пăрахнă (çимелли çук пулсан вĕренес шухăш ăстан пултăр-ха?), хăшĕ-пĕри колхозра ĕçлеме юлнă (вĕренме вара октябрь уйăхĕнче пуçланă), теприсем халран кайнă амăшĕсене килте пулăшнă. Ытла та йывăр, выçăллă-тутăллă пулчĕç пирĕн ачалăх кунĕсем: çуркунне çитсен уйра крахмал пуçтарнă, шĕшкĕ кăчкине татнă, кĕркунне авăн çапсан мăян вăррине те тиркемен. Çавсене алă арманĕпе авăртса вара пашалу пĕçернĕ. Лайăх тыра фронт валли пулнă. Хĕл кунĕсенче кĕрхи çапса-пуçтарса кĕреймен шăн келтесене çурăм урлă çĕклесе çапни-ватнисем халĕ те аса илтереççĕ. Чирленĕ, апла пулин те пуçа усса ларман. Пурпĕрех фронтпа тыл пĕрле тăрăшса тăшмана ватма, аркатма пултарчĕ. Пирĕн атте-аннесем, вăрçă вăхăтĕнчи ачасем тĕлĕнмелле паттăрлăх, чăтăмлăх, хăюлăха пуçарулăх, чун пуянлăхĕпе ырă кăмăллăх кăтартрĕç. Çак тапхăрти çынсен йышĕ вара сахаллансах пырать.

Хăш-пĕр регионсенче çак тапхăрти çынсен пурнăçне лайăхлатас тесе тĕрлĕрен çăмăллăх пама пуçланă. Пирĕн Чăваш Республикинче вĕсем тĕлĕшпе ырă улшăну пулĕ-ши, нумайăйн-ши вĕсем, вăрçă ачисем?

Декабрĕн 4-мĕшĕнчи суйлава хатĕрленнĕ май манăн ЧР Патшалăх Канашне суйлама тăратнă кандидатсене, унта суйлансан çак категорири çынсен шăпи çине тимлĕрех пăхма сĕнӳ парасшăн. Мĕншĕн-ха тата республика шайĕнче вăрçă ачисен канашне йĕркелемелле мар? Çакăн пек пирĕн, вăрçă ачисен, суйлав умĕнхи наказĕ. Элĕ вара суйлава каятăп, аслă ăрурисене, çамрăксене – пурне те пысăк ĕçе хутшăнма чĕнетĕп.

А. НИКОЛАЕВА,
пенсионерка.

Юнкă ялĕ.

2012 бонусов в Новом году

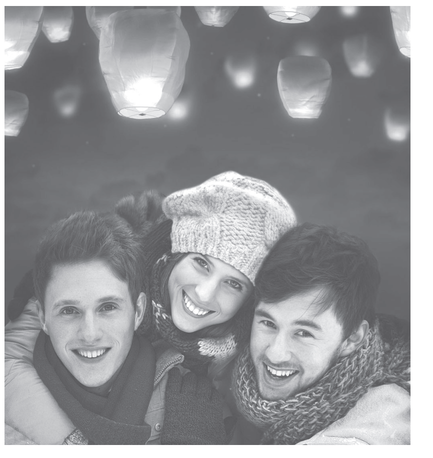

Есть в мире вечные вопросы. Например, куда деваются деньги. Или о чём можно так долго говорить по телефону. Или – что подарить на Новый год?

О, эти ежегодные сомнения и колебания, волнующие нас каждый декабрь: подарить такое, чтоб веяло теплом и радовало весь год. Но при этом практичное и много места не занимало. И чтоб недорогое, потому что подарков надо много…

Специальное предложение от Деда Мороза совместно с МегаФоном «Нужный подарок» объединяет в себе всё: что может быть теплее, полезнее и важнее, чем доступная связь с родными и близкими на весь год!

2012 бонусных рублей – именно столько окажется на вашем счету, стоит вам пополнить его на 500 или более рублей до 31 января. Согласитесь, щедрый подарок. Расходуется эта сумма порционно: начиная с 1 января, каждый день по 5,5 рублей – чтобы хватило на все 366 дней високосного года.

Потратить их можно на разговоры внутри сети или мобильный Интернет. Казалось бы, что такое пять пятьдесят на разговоры? Только поздороваться.

Но – давайте посчитаем.

Например, на тарифе «Родной особенный» звонок на «МегаФон» – 11 копеек в минуту (без учета увеличения стоимости первой минуты соединения, которая составляет 0,85 руб. является фиксированное величиной и не зависит от длительности исходящего вызова (исключение составляют вызовы менее 3-х секунд)). То есть на 5,5 бонусных баллов можно говорить внутри сети более 40 минут в день бесплатно!

Если же бонусные баллы израсходуются, дальнейшие звонки в этот день или мобильный Интернет будут оплачиваться согласно вашему тарифному плану.

Интернет от МегаФона уже давно завоевал доверие постоянных клиентов: оператор обеспечивает качественное покрытие по всей республике и постоянно отслеживает надежность сети – а значит, нужная страничка сайта всегда загрузится. Качественная связь от «МегаФона» не пропадает ни в одном уголке Чувашии, и мобильный Интернет вас не подведет.

С «Нужным подарком» за 5,5 бонусных рублей в день можно скачивать до 55 Мб бесплатно – если, например, у вас подключена тарифная опция «Интернет-регион» (10 копеек за 1 Мб). Общение по аське и на любимом сайте, проверка почты, просмотр фотографий – все это на высоких скоростях и почти бесплатно.

Скидку можете получить как вы сами, так и любой абонент, чей счет вы пополнили.

А пятьсот рублей, положенные на счёт, пригодятся для подключения выгодных опций и участия в новых акциях «МегаФона».

«Нужный подарок» к Новому году поможет ответить на все вечные вопросы и обеспечит вас и ваших близких надёжной и доступной связью на весь год.

Район администрацийĕнче

Хисеп грамотипе наградăланă

Район администрацийĕн 2011 çулхи ноябрĕн 1-мĕшĕнчи 1176 № йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Çитĕнекен ăрăва вĕрентес тата воспитани парас енĕпе тунă çитĕнӳсемшĕн тата нумай çул хушши тăрăшса вăй хунăшăн – **Леонид Иванович МОЧАЛОВА**, «Калайкассинчи А.Г. Николаев ячĕпе хисепленекен пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан вăтам шкул» пĕтĕмĕшле муниципаллă вĕрентӳ учрежденийĕн директорне.

2. Нумай çул хушши тăрăшса вăй хунăшăн, районăн экономикăпа социаллă пурнăç аталанăвне тивĕçлĕ тӳпе хывнăшăн тата обществăлла ĕçсене активлă хутшăннăшăн – **Нина Пантелеевна ПЕТРОВĂНА,** Чăваш Республикин Сывлăха сыхлас ĕç тата социаллă аталану министерствин Муркаш районĕнчи социаллă хӳтĕлĕх пайĕн пуçлăхне.

Ял хуçалăх производствинче нумай çул хушши тăрăшса ĕçленĕшĕн район администрацийĕн 2011 çулхи ноябрĕн 1-мĕшĕнчи 1180 № йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

– **Маргарита Александровна ВАСИЛЬЕВĂНА**, Ильич ячĕпе хисепленекен хуçалăхăн хушма рабочине;

– **Веста Иосифовна ПЛАТОНОВĂНА**, Ильич ячĕпе хисепленекен хуçалăхăн кладовщикне.

Район администрацийĕн 2011 çулхи ноябрĕн 8-мĕшĕнчи 1190 № йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Оперативлă служба ĕçĕ-хĕлĕнче тунă çитĕнӳсемшĕн – **Алексей Валерьевич ЧЕРНОВА,** РФ Шалти ĕçсен министерствин Чăваш Республикинчи Муркаш районĕнчи пайĕн юстицин аслă лейтенантне.

2. Çитĕнекен ăрăва вĕрентсе воспитани парас тĕлĕшпе тунă çитĕнӳсемшĕн тата нумай çул тăрăшса вăй хунăшăн:

– **Альбина Лаврентьевна ВАСИЛЬЕВĂНА**, 11-мĕш номерлĕ «Василек» ача сачĕн воспитательне;

– **Александр Мефодьевич ГРИГОРЬЕВА**, Оринин шкулĕн ОБЖ йĕркелӳçĕ преподавательне;

– **Тамара Михайловна СКВОРЦОВĂНА**, Оринин шкулĕн пуçламăш классен учительне.

3. Вĕрентӳ ĕçĕнче нумай çул хушши тăрăшса вăй хунăшăн – **Нина Петровна ИВАНОВĂНА,** 11-мĕш номерлĕ «Василек» ача сачĕн воспитателĕн пулăшаканне.

4. Районти вĕрентӳ системине аталантарассине тивĕçлĕ тӳпе хывнăшăн:

– 11-мĕш номерлĕ «Василек» ача садне;

– Оринин шкулне.

5. Налук законодательствине мĕнле пăхăннине тĕрĕслесе тăрас ĕçе тивĕçлĕ тӳпе хывнăшăн – **Лилия Витальевна ПАВЛОВĂНА,** федераллă налук службин Чăваш Республикинчи районсем хушшинчи 6-мĕш номерлĕ инспекцийĕн тухса тĕрĕслевсем ирттерекен пайĕн тĕп патшалăх налук инспекторне.

Çыхăну ĕçĕнче нумай çул хушши тăрăшса вăй хунăшăн **район администрацийĕн 2011 çулхи ноябрĕн 11-мĕшĕнчи 1208 № йышăнăвĕпе** «Ростелеком» уçă акционер обществин Кӳкеçри районсем хушшинчи çыхăну узелĕн Муркашри участокĕн 3-мĕш разрядри сервис ушкăнĕн операторне **Зоя Николаевна КИРИЛЛОВĂНА** район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă.

Телепрограмма

с 5 по 11 декабря 2011 года

ПОНЕДЕЛЬНИК, 05.12

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.20 «Контрольная закупка»
9.50 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
12.20 «ЖКХ»
13.20 «Участковый детектив»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.25 «Хочу знать»
16.10 Т/с «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
18.50 «Давай поженимся!»
19.50 «Пусть говорят»
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ МИШКИ ЯПОНЧИКА»
22.25 «Судьба на выбор»
23.30 «Познер»
0.40 «Форс-мажоры»
1.30, 3.05 Х/ф «ВОСХОДЯЩЕЕ СОЛНЦЕ»
3.55 «Супертело, супермозг»

РТР

5.00 Утро России
9.05 «С новым домом!»
10.00 «О самом главном»
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.50 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
13.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «ВСЕ К ЛУЧШЕМУ»
16.50 Т/с «ЕФРОСИНЬЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ»
17.55 Т/с «ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!»
18.55 «Прямой эфир»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Х/ф «УТОМЛЕННЫЕ СОЛНЦЕМ-2»
22.45 «СССР. Крушение»
23.35 Т/с «ИСАЕВ»
0.35 Вести +
0.55 «Профилактика»
2.05 Т/с «ЧАК-2»

ЧУВАШИЯ

11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
16.30-16.50 Вести-Чăваш ен
20.30-20.50 Вести-Чувашия
На канале «Россия-2»
7.10-7.20 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

7.00 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15 Х/ф «ЭТО МЫ, ГОСПОДИ!..»
12.25 «Линия жизни»
13.20 Д/ф «Свою биографию я рисовала сама»
14.00 Д/с «История произведений искусства». «Пасторальь в Конли» Жана Мулена»
14.35 Г. Горин. Телеспектакль «КТО ЕСТЬ КТО?»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 М/с «Веселый курятник»
16.10 Т/с «ПРИНЦЕССА ИЗ МАНДЖИПУРА»
16.35 Д/с «Мир живой природы»
17.05 «Театральный музей». «Альбом Жевержеева»
17.35 «Уроки мастера»
18.05 «Ускорение»
18.35 Д/ф «Сокровища Саккары»
19.45 Главная роль
20.05 «Сати. Нескучная классика...»
20.45 «Острова». Юрий Трифонов
21.25, 1.40 Academia
22.15 «Те, с которыми я... Алексей Баталов»
22.40 «Тем временем»
23.50 Д/ф «Философский остров»
0.30 Д/ф «Шекспир против Шекспира»
1.20 Д. Шостакович. Сюита из оперетты «Москва, Черемушки»
2.30 Д/ф «Океан - мир красоты и жизни»

НТВ

5.55 «НТВ утром»
8.30 Т/с «МОРСКИЕ ДЬЯВОЛЫ»
9.30, 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Внимание, розыск!»
10.55 «До суда»
12.00 Суд присяжных
13.25 «Судебный детектив»
14.40 Центр помощи «Анастасия»
16.25 «Прокурорская проверка»
17.40 «Говорим и показываем»
19.30 Т/с «ЛИТЕЙНЫЙ»
21.25 Т/с «ДИКИЙ-2»
23.15 Сегодня. Итоги
23.35 Честный понедельник
0.25 «Школа злословия». Михаил Мейлах
1.10 Главная дорога
1.45 «В зоне особого риска»
2.20 «Один день. Новая версия»
2.55 Т/с «СТАВКА НА ЖИЗНЬ»
4.55 Т/с «СЫЩИКИ»

ВТОРНИК, 06.12

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.20 «Контрольная закупка»
9.50 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
12.20 «ЖКХ»
13.20 «Участковый детектив»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.25 «Хочу знать»
16.10 Т/с «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
18.50 «Давай поженимся!»
19.50 «Пусть говорят»
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ МИШКИ ЯПОНЧИКА»
22.30 «Высоцкий. «Вот и сбылось все, что пророчится...»
23.55 «На ночь глядя»
0.50 Х/ф «28 ДНЕЙ СПУСТЯ»
2.50, 3.05 Х/ф «ГУРУ»

РТР

5.00 Утро России
9.05 «С новым домом!»
10.00 «О самом главном»
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.50 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
13.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «ВСЕ К ЛУЧШЕМУ»
16.50 Т/с «ЕФРОСИНЬЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ»
17.55 Т/с «ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!»
18.55 «Прямой эфир»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Х/ф «УТОМЛЕННЫЕ СОЛНЦЕМ-2»
22.55 «СССР. Крушение»
23.55 Т/с «ИСАЕВ»
0.55 Вести +
1.15 «Профилактика»
2.20 «Честный детектив»
2.50 Т/с «ЧАК-2»

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.05 Ирхи тĕпел («Утренний гость» на чувашском языке)
9.40-10.00 Телеорă
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
16.30-16.50 Вести-Чăваш ен
20.30-20.50 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15 Х/ф «БИТВА ЗА МОСКВУ». «АГРЕССИЯ»
12.35 Д/ф «Дмитрий Сироткин. Заочная исповедь»
13.00, 18.35 Д/ф «Сокровища Саккары»
13.55 «Пятое измерение»
14.25 Т/с «ОЛЬГА СЕРГЕЕВНА»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 М/с «Веселый курятник»
16.10 Т/с «ПРИНЦЕССА ИЗ МАНДЖИПУРА»
16.35 Д/с «Мир живой природы»
17.05 «Театральный музей». «Сундук Фокина»
17.35 Сергей Доренский и его ученики. Денис Мацуев. Концерт из БЗК
18.15 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
19.45 Главная роль
20.05 Власть факта
20.45 «Больше, чем любовь»
21.25, 1.55 Academia
22.15 «Те, с которыми я... Алексей Баталов»
22.45 «Игра в бисер»
23.50 Х/ф «ВДАЛИ ОТ НЕЕ»
1.40 Г. Свиридов. Кантата «Ночные облака»
2.40 Д/ф «Мировые сокровища культуры»

НТВ

5.55 «НТВ утром»
8.30 Т/с «МОРСКИЕ ДЬЯВОЛЫ»
9.30, 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Внимание: розыск!»
10.55 «До суда»
12.00 Суд присяжных
13.25 «Судебный детектив»
14.40 Центр помощи «Анастасия»
16.25 «Прокурорская проверка»
17.40 «Говорим и показываем»
19.30 Т/с «ЛИТЕЙНЫЙ»
21.25 Т/с «ДИКИЙ-2»
23.10 Сегодня. Итоги
23.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Порту» (Португалия) - «Зенит» (Россия). Прямая трансляция
1.40 Кулинарный поединок с Оскаром Кучерой
2.40 Х/ф «В ТВОИХ ГЛАЗАХ»
4.55 Т/с «СЫЩИКИ»

СРЕДА, 07.12

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.20 «Контрольная закупка»
9.50 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
12.20 «ЖКХ»
13.20 «Участковый детектив»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.25 «Хочу знать»
16.10 Т/с «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
18.50 «Давай поженимся!»
19.50 «Пусть говорят»
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ МИШКИ ЯПОНЧИКА»
22.30 «Среда обитания. «Золотая лихорадка»
23.55 «Убийство»
1.05 Х/ф «ЛЮБИМЦЫ АМЕРИКИ»
3.05 Х/ф «ОТКРЫТКИ С КРАЯ БЕЗДНЫ»

РТР

5.00 Утро России
9.05 «С новым домом!»
10.00 «О самом главном»
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.50 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
13.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «ВСЕ К ЛУЧШЕМУ»
16.50 Т/с «ЕФРОСИНЬЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ»
17.55 Т/с «ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!»
18.55 «Прямой эфир»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Х/ф «УТОМЛЕННЫЕ СОЛНЦЕМ-2»
22.55 «СССР. Крушение»
23.55 Т/с «ИСАЕВ»
0.55 Вести +
1.15 «Профилактика»
2.20 Т/с «ЧАК-2»
4.30 «Городок»

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
16.30-16.50 Вести-Чăваш ен
20.30-20.50 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15 Х/ф «БИТВА ЗА МОСКВУ». «АГРЕССИЯ»
12.45 Важные вещи. Одеяло Екатерины Первой
13.00 Д/ф «Сокровища Саккары»
13.50 Д/ф «Джек Лондон»
14.00 Красуйся, град Петров! Зодчий Бартоломео Растрелли
14.25 Т/с «ОЛЬГА СЕРГЕЕВНА»
15.30 Д/ф «Луций Анней Сенека»
15.40, 19.30, 23.05 Новости культуры
15.50 М/с «Веселый курятник»
16.10 Т/с «ПРИНЦЕССА ИЗ МАНДЖИПУРА»
16.35 Д/с «Рассказы о природе»
17.05 «Театральный музей». «Дом на Графтио»
17.35 Сергей Доренский и его ученики. Юбилейный концерт из БЗК. 1-е отделение
18.30 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
18.40 Д/ф «Древние рукотворные чудеса. Забытый город Кита»
19.45 Главная роль
20.00 «Абсолютный слух»
20.45 Д/ф «Удивительная примадонна. Анна Нетребко»
21.30 Мировая премьера. Открытие нового сезона «Ла Скала». Анна Нетребко, Брин Терфел, Питер Маттеи, Барбара Фриттоли в опере В. А. Моцарта «ДОН ЖУАН»
0.55 «Между земель, между временем». Дина Рубина.
1.55 Academia
2.40 Д/ф «Мировые сокровища культуры»

НТВ

5.55 «НТВ утром»
8.30 Т/с «МОРСКИЕ ДЬЯВОЛЫ»
9.30, 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «В зоне особого риска»
10.55 «До суда»
12.00 Суд присяжных
13.25 «Судебный детектив»
14.40 Центр помощи «Анастасия»
16.25 «Прокурорская проверка»
17.40 «Говорим и показываем»
19.25 Т/с «ЛИТЕЙНЫЙ»
21.20 Т/с «ДИКИЙ-2»
23.10 Сегодня. Итоги
23.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Интер» (Италия) - ЦСКА (Россия). Прямая трансляция
1.40 «Лига чемпионов УЕФА. Обзор»
2.10 Квартирный вопрос
3.15 Х/ф «МОЯ ПОСЛЕДНЯЯ ПЕРВАЯ ЛЮБОВЬ»
5.00 Т/с «СЫЩИКИ»

ЧЕТВЕРГ, 08.12

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.20 «Контрольная закупка»
9.50 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
12.20 «ЖКХ»
13.20 «Участковый детектив»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.25 «Хочу знать»
16.10 Т/с «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
18.50 «Давай поженимся!»
19.50 «Пусть говорят»
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ МИШКИ ЯПОНЧИКА»
22.30 «Человек и закон»
23.55 «Подпольная империя»
1.00, 3.05 Х/ф «ДЬЯВОЛЬСКИЙ ОСОБНЯК»
3.15 Х/ф «НУ И ДЕЛА!»

РТР

5.00 Утро России
9.05 «С новым домом!»
10.00 «О самом главном»
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.50 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
13.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «ВСЕ К ЛУЧШЕМУ»
16.50 Т/с «ЕФРОСИНЬЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ»
17.55 Т/с «ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!»
18.55 «Прямой эфир»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Х/ф «УТОМЛЕННЫЕ СОЛНЦЕМ-2»
22.45 «СССР. Крушение»
23.45 Т/с «ИСАЕВ»
0.45 Вести +
1.05 «Профилактика»
2.10 Горячая десятка
3.05 Т/с «ЧАК-2»
4.30 «Городок»

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.05 Родительский день
9.15 Аса ил-ха, салтак («Вспомни, солдат» на чувашском языке)
9.30-10.00 Секреты здоровья и красоты
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
16.30-16.50 Вести-Чăваш ен
20.30-20.50 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15 Х/ф «БИТВА ЗА МОСКВУ». «ТАЙФУН»
12.45 Важные вещи. Треуголка Петра
13.00 Д/ф «Древние рукотворные чудеса. Забытый город Кита»
13.45 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
14.00 «Третьяковка - дар бесценный!»
14.25 Т/с «ОЛЬГА СЕРГЕЕВНА»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 М/с «Веселый курятник»
16.10 Т/с «ПРИНЦЕССА ИЗ МАНДЖИПУРА»
16.35 Д/с «Рассказы о природе»
17.05 «Театральный музей». «Башмаки князя Мышкина»
17.35 Сергей Доренский и его ученики. Юбилейный концерт из БЗК. 2-е отделение
18.35 Д/ф «Эдгар Дега»
18.40 Д/ф «Древние рукотворные чудеса. Гигантский Будда»
19.45 Главная роль
20.05 Черные дыры. Белые пятна
20.45 Д/ф «Режиссер Александр Дунаев. Над предлагаемыми обстоятельствами советского театра»
21.40, 1.55 Academia
22.25, 2.40 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
22.40 «Культурная революция»
23.50 Х/ф «НЕЗАБЫВАЕМЫЕ МОМЕНТЫ»

НТВ

5.55 «НТВ утром»
8.30 Т/с «МОРСКИЕ ДЬЯВОЛЫ»
9.30, 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Медицинские тайны»
10.55 «До суда»
12.00 Суд присяжных
13.25 «Судебный детектив»
14.40 Центр помощи «Анастасия»
16.25 «Прокурорская проверка»
17.40 «Говорим и показываем»
19.30 Т/с «ЛИТЕЙНЫЙ»
21.25 Т/с «ДИКИЙ-2»
23.15 Сегодня. Итоги
23.35 «Женский взгляд» Игорь Корнелюк
0.20 «Всегда впереди. МГТУ им. Баумана»
1.20 Дачный ответ
2.25 «Один день. Новая версия»
3.00 Т/с «СТАВКА НА ЖИЗНЬ»
4.55 Т/с «СЫЩИКИ»

ПЯТНИЦА, 09.12

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.20 «Контрольная закупка»
9.50 «Жить здорово!»
10.55 «Модный приговор»
12.20 «ЖКХ»
13.20 «Участковый детектив»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.25 «Хочу знать»
15.55 Т/с «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
16.55 «Жди меня»
18.50 «Поле чудес»
19.50 «Пусть говорят»
21.00 «Время»
21.30 «ДОстояние РЕспублики: Александр Зацепин»
23.40 Х/ф «ДОРОГА ПЕРЕМЕН»
1.40 Х/ф «ДЖО КИДД»
3.30 Х/ф «РЕКА НЕ ТЕЧЕТ ВСПЯТЬ»

РТР

5.00 Утро России
9.05 Мусульмане
9.15 «С новым домом!»
10.10 «О самом главном»
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.50 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
13.00 «Мой серебряный шар. Иннокентий Смоктуновский»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «ВСЕ К ЛУЧШЕМУ»
16.50 Т/с «ЕФРОСИНЬЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ»
17.55 Т/с «ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!»
18.55 «Прямой эфир»
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 «Юрмала-2011»
22.55 Х/ф «ВНЕЗЕМНОЙ»
1.40 Т/ф «ФЛАГИ НАШИХ ОТЦОВ»
3.55 Т/с «ЧАК-2»
4.45 «Городок»

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-ПФО
14.30-14.50 Вести-Чувашия
16.30-16.50 Вести-Чăваш ен
20.30-20.50 Вести-Чувашия
На канале «Россия-2»
17.10-17.20 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00, 15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
10.20 Д/ф «Режиссер Александр Дунаев. Над предлагаемыми обстоятельствами советского театра»
11.15 Х/ф «БИТВА ЗА МОСКВУ». «ТАЙФУН»
12.50 Д/ф «Абулькасим Фирдоуси»
13.00 Д/ф «Древние рукотворные чудеса. Гигантский Будда»
13.45 «Письма из провинции». Мирный. Якутия
14.15 Т/с «ОЛЬГА СЕРГЕЕВНА»
15.50 М/с «Веселый курятник»
16.25 Т/с «ПРИНЦЕССА ИЗ МАНДЖИПУРА»
16.50 «За семью печатями»
17.20 «Заметки натуралиста»
17.45 «Царская ложа». Галерея музыки
18.30, 2.40 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
18.45 Д/ф «Один против ста. История Госоркестра без купюр»
19.50 «Александр Иванов. Избранное»
20.35 Х/ф «СЕМЕЙНЫЕ ПРАВИЛА»
22.20 «Линия жизни»
23.10 Д/ф «Мировые сокровища культуры»
23.55 «Вслух». Поэзия сегодня
0.35 РОКовая ночь с Александром Ф. Скляром. «U2». История группы
1.30 «Кто там...»
1.55 Д/ф «Бермудский треугольник»

НТВ

5.55 «НТВ утром»
8.30 Т/с «МОРСКИЕ ДЬЯВОЛЫ»
9.30, 15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.25 Спасатели
10.55 «До суда»
12.00 Суд присяжных
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт»
14.40 Центр помощи «Анастасия»
16.25 «Прокурорская проверка»
17.40 «Говорим и показываем»
19.30 Х/ф «ТОВАРИЩ СТАЛИН»
23.25 «Золото большевиков» из цикла «Казнокрады»
0.25 Х/ф «ЧУДОВИЩЕ ВО МРАКЕ»
2.30 Т/с «СТАВКА НА ЖИЗНЬ»
4.25 Т/с «СЫЩИКИ»

СУББОТА, 10.12

ПЕРВЫЙ

5.35, 6.10 Х/ф «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГУЛЛИВЕРА»
6.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
7.20 «Играй, гармонь любимая!»
8.10 М/ф «Джейк и пираты из Нетландии», «Гуфи и его команда»
9.00 «Умницы и умники»
9.45 «Слово пастыря»
10.15 «Смак»
10.55 «Высоцкий. «Вот и сбылось все, что пророчится...»
12.20 Среда обитания. «Продукты вечной молодости»
13.25 Х/ф «ЖЕНЩИНЫ»
15.25 «Виталий Соломин. Между Ватсоном и «Зимней вишней»
16.30 Х/ф «КРЕПКИЙ ОРЕШЕК»
18.20 «Кто хочет стать миллионером?»
19.25 «Болеро»
21.00 «Время»
21.15 «МУР. «Артисты»
22.15 «Прожекторперисхилтон»
22.50 «Что? Где? Когда?»
0.00 Х/ф «АНГЕЛЫ ЧАРЛИ»
1.50 Х/ф «СЕМЬ ЛЕТ В ТИБЕТЕ»
4.20 «Мясоеды против травоядных»
5.20 «Хочу знать»

РТР

5.10 Х/ф «ВНИМАНИЕ! ВСЕМ ПОСТАМ...»
6.35 «Сельское утро»
7.05 Диалоги о животных
8.00, 11.00, 14.00 Вести
8.20 «Военная программа»
8.50 Субботник
9.30 «Городок»
10.05 «Национальный интерес»
11.20 Вести. Дежурная часть
11.55 «Честный детектив»
12.25, 14.30 Т/с «ПЯТАЯ ГРУППА КРОВИ»
17.00 «Новая волна - 2011». Лучшее
18.55 Шоу «Десять миллионов»
20.00 Вести в субботу
20.45 Х/ф «СЛЕПОЕ СЧАСТЬЕ»
0.30 «Девчата»
1.05 Х/ф «КУДРЯШКА СЬЮ»
3.00 Х/ф «СМЕРТЬ В ТРИ ДНЯ»
4.40 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

8.10-8.20 Вести-Чăваш ен
10.05 Для вас, любимые. Концерт по заявкам
10.50-11.00 Шевле («Солнечный зайчик» на чувашском языке)
На канале «Россия-2»
7.50-7.55 Вести-Спорт-Чувашия
23.15-23.25 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 Библейский сюжет
10.35 Х/ф «ХОЗЯЙКА ГОСТИНИЦЫ»
12.00 «Больше, чем любовь»
12.45 «Личное время». Наталья Нестерова
13.15 Х/ф «ДОКТОР АЙБОЛИТ»
14.20 М/ф «Чудесный колокольчик». «Впервые на арене»
14.55 «Очевидное - невероятное»
15.20 «Игры классиков» с Романом Виктюком. Исаак Стерн
16.25 Х/ф «КРАСНАЯ ПАЛАТКА»
19.00 Д/ф «Бермудский треугольник»
19.45 «Романтика романса». Динара Алиева
20.30 Премьера. Наталья Теняхова, Анастасия Вознесенская, Раиса Максимова в спектакле Андрея Мягкова «РЕТРО»
23.00 Д/ф «Пианомания»
1.10 Концерт Алексея Иващенко и оркестра Сергея Жилина «Фонограф-Симфо-Джаз»
1.55 «Легенды мирового кино». Нино Рота
2.25 «Заметки натуралиста»
2.50 Д/ф «Фрэнсис Бэкон»

НТВ

5.30 Т/с «АЭРОПОРТ»
7.25 Смотр
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
8.20 «Золотой ключ»
8.45 «Академия красоты с Ляйсан Утяшевой»
9.20 «Готовим с Алексеем Зиминым»
10.20 Главная дорога
10.55 Кулинарный поединок с Оскаром Кучерой
12.00 Квартирный вопрос
13.20, 1.55 Т/с «ДОРОЖНЫЙ ПАТРУЛЬ-4»
15.05 Своя игра
16.20 «Таинственная Россия: Ямало-Ненецкий автономный округ. Проклятие шаманов?»
17.20 Очная ставка
18.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие
19.25 Профессия - репортер
19.55 «Программа максимум. Расследования, которые касаются каждого»
21.00 «Русские сенсации»
21.55 Ты не поверишь!
22.50 «Последнее слово»
0.00 Х/ф «ОТСТАВНИК»
3.50 «Кремлевская кухня»

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 11.12

ПЕРВЫЙ

6.00, 10.00, 12.00 Новости
6.10 Х/ф «ИСКРЕННЕ ВАШ...»
7.50 «Служу Отчизне!»
8.25 М/ф «Джейк и пираты из Нетландии», «Гуфи и его команда»
9.15 «Здоровье»
10.15 «Непутевые заметки»
10.35 «Пока все дома»
11.30 «Фазенда»
12.15 «Высоцкий. Последний год»
13.15 Х/ф «СТРЯПУХА»
14.35 «Специальное задание»
15.45 Х/ф «ОДИНОЧЕСТВО ЛЮБВИ»
17.35 «Майкл Джексон и его доктор»
18.35 Филипп Киркоров. «Другой»
21.00 Воскресное «Время»
22.00 «Мульт личности»
22.30 «Yesterday live»
23.35 Х/ф «ДВОЙНОЙ ФОРСАЖ»
1.30 Т/с «ОБМАНИ МЕНЯ»
3.10 Х/ф «БОЛЬШЕ МЕНЯ»

РТР

5.45 Х/ф «ВЫБОР МОЕЙ МАМОЧКИ»
7.20 Вся Россия
7.30 Сам себе режиссер
8.20 «Смехопанорама»
8.50 Утренняя почта
9.30 «Сто к одному» Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10 «С новым домом!» Идеи для вас
11.25 Т/ф «Александр Солженицын. Спасенное интервью»
12.25, 14.30 Т/с «ПЯТАЯ ГРУППА КРОВИ»
16.00 «Смеяться разрешается»
18.05 Премьера - 2011. «Стиляги-шоу»
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф «СРОЧНО! ИЩУ МУЖА»
23.05 Специальный корреспондент
0.05 «Геннадий Хазанов. Повторение пройденного»
0.35 Х/ф «КРАСНЫЙ ЛОТОС»
2.25 Х/ф «СМЕРТЬ В ТРИ ДНЯ-2»
4.15 «Городок»

ЧУВАШИЯ

10.20-11.00 Вести-Чувашия. События недели
На канале «Россия-2»
9.10-9.15 Вести-Спорт-Чувашия
19.45-19.55 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Обыкновенный концерт с Эдуардом Эфировым»
10.35 Х/ф «ДЯДЮШКИН СОН»
11.55 «Легенды мирового кино». Людмила Гурченко
12.25 М/ф «Котенок по имени Гав», «Приключения Васи Куролесова»
13.40, 1.55 Д/ф «Аисты Луангвы»
14.35 «Что делать?»
15.20 Опера Л. Яначека «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ЛИСИЧКИ-ПЛУТОВКИ»
17.20 К 85-летию Резо Чхеидзе. «Патриарх грузинского кино». Творческий вечер режиссера
18.10 Х/ф «ОТЕЦ СОЛДАТА»
19.40 «Искатели». «Русская Атлантида: Китеж-град - в поисках исчезнувшего рая»
20.25 Премьера. «Вся Россия». Фольклорный фестиваль телеканала «Культура»
22.00 Итоговая программа «Контекст»
22.40 Х/ф «НОЧЬ ЖИВЫХ МЕРТВЕЦОВ»
0.35 «Джем-5» с Даниилом Крамером. Квинтет Эла Фостера
1.35 М/ф «Рыцарский роман». «Сказка о глупом муже»
2.50 Д/ф «Христиан Гюйгенс»

НТВ

4.45 Т/с «АЭРОПОРТ»
6.30 Х/ф «МОСКВА. ОСЕНЬ. СОРОК ПЕРВЫЙ»
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сегодня
8.15 «Русское лото»
8.45 Их нравы
9.25 Едим дома
10.20 «Первая передача»
10.55 «Развод по-русски»
12.00 Дачный ответ
13.20, 4.00 Т/с «ДОРОЖНЫЙ ПАТРУЛЬ-4»
15.05 Своя игра
16.20 Следствие вели...
17.20 И снова здравствуйте!
18.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю
19.00 «Сегодня. Итоговая программа»
20.00 Чистосердечное признание
20.50 «Центральное телевидение»
21.55 «Тайный шоу-бизнес»
22.55 «НТВшники». Арена острых дискуссий
0.20 Х/ф «СССР. КРАХ ИМПЕРИИ». «РАСПАД»
1.20 Х/ф «ЧЕРНЫЙ КВАДРАТ»

Выльăх-чĕрлĕх фермисенчи хĕл кунĕсем

Кун йĕркинче – продуктивлăха ӳстересси

Çак тĕллевпе ĕçлеççĕ паян малашлăха пăхакан, ял хуçалăх производстви-не аталантарассипе çĕр-шывра йышăннă наци про-екчĕпе программăсене пурнăça кĕртессипе вăй ху-ракан ял хуçалăх производ-ство кооперативĕсемпе хресчен (фермер) хуçалă-хĕсем. Ĕçлеççĕ те ӳсĕм чиккисене çĕнсе пыраççĕ, аталанăвăн çĕнĕ формисе-не алла илеççĕ. Хĕле кĕрес умĕн тата унăн пĕрремĕш кунĕсенче кам, мĕн тата мĕн чухлĕ ĕçлени-не тишкересси пулчĕ те иртнĕ эрнере иртнĕ пĕрле-хи кун йĕркинче. Çакăнпа пĕрлех выльăх-чĕрлĕх пă-хакансем çитес суйлава ха-тĕрленес ыйтусене, ЧР Президенчĕ Патшалăх Ка-нашне янă «Пĕтĕмпех çын валли тата çыншăн» Çырăвне пăхса тухрĕç. «Хамăр ĕçе юратнине эпир пытармастпăр. Çакăнта пире ертсе пыракан специ-алистсем, хуçалăх ертӳçи хамăрпа пĕрле пулни пирĕншĕн пысăк тĕкĕ. ЧР Президенчĕпе Патшалăх Канашĕ те ял хуçалăх ата-ланăвĕ çине тимлĕх уйăр-ни çĕнĕ технологисемпе туслашма ыйтать. Эпир çапла тăватпăр та», – терĕç выльăх-чĕрлĕх отраслĕнче вăй хуракансен пĕрлехи ку-нĕнче канашлăва пĕтĕм-летсе Суворов ячĕпе хи-сепленекен ял хуçалăх про-изводство кооперативĕнчи ĕне сăвакансем.

Кăçалхи вунă уйăхра районти пĕрлешӳллĕ хуçа-лăхсем алă усса ларманни официаллă кăтартусенчен аванах курăнать. Çак кун эпир çитнĕ Суворов яч. хис. тата Чкалов яч. хис. хуçа-лăхсенче çĕнĕ технологи-сене пурнăça кĕртсе мо-дернизаци çулĕпе утни ку-рăнчĕ пулсан, каялла утăм тунисем те районта çук мар. Кăтартусем иртнĕ çулхи çак вăхăтринчен чак-нин сăлтавĕ мĕнре, мĕн туса çитерейменрĕмĕр, хăш технологие тĕрĕс алла илеймерĕмĕр? Ыйтусем нумай. Вĕсем çине эпир паян тулли хурав парайма-сан производство чакасси хĕл кунĕсенче те чарăнмĕ. Ку вăл районăн ыранхи ку-нĕпе çыхăннă.

2011 çулхи кăрлач – юпа уйăхĕсенче районти пĕрлешӳллĕ хуçалăхсем пĕтĕмпе 100 гектар çĕр пусне 46,8 центнер аш-ка-кай (пĕлтĕрхипе танлаш-тарсан 119,7 процент), 237,3 центнер сĕт (96,5 про-цент) туса илнĕ. Çакă вăл пĕтĕмĕшле производство çинче те курăнать. Çулта-лăк пусланнăранпа хуçа-лăхсем пĕтĕмпе туса илнĕ продукци те пĕлтĕр-хинчен пĕчĕкех мар. Анчах кунта хăш-пĕр хуçалăхсенче сĕт сăвассипе татса памалли ыйтусем те пур-ха. Çапла вара районти хуçалăхсем кăçал пурĕ 1400,7 тонна (113,1 процент) аш-какай, 7106,3 тонна (91,2 процент) сĕт туса илнĕ. Çак кăтарту-сем эпир çитсе килнĕ хуçа-лăхсенче мал туртăмлă пулни Анаткассисемпе Исетеркккĕсем аталану çул-ĕнчен юлманнине, вĕсем хăйсен ĕçĕпе ыттисемшĕн тĕслĕх пулнине çирĕплет-се параççĕ. Суворов яч. хис. хуçалăхра хыçа юлнă 10 уйăхра 198,2 тонна (132,2 процент) аш-какай, 1002,4 тонна (100,4 про-цент) сĕт сунă. Калăпăшĕ-пе вĕсенчен пĕчĕкрех Чка-лов яч. хис. кооперативра та кăтартусем начар мар. Исетерккĕсем çак тапхăрта 33,5 тонна (пĕлтĕрхи çак вăхăтрипе танлаштарсан 166,7 процент) аш-какай, 232,8 тонна (108,1 процент) сĕт туса илнĕ.

– Тĕллевĕсем пирĕн те пысăк-ха. Анчах паянхи куна эпир Анаткассисен-чен тĕслĕх çеç илетпĕр. Вĕсем пĕр ĕне пуçне сĕт сăвассипе вунă уйăхра 5 пин килограмм урлă иртрĕç пулсан, эпир 3527 кило-грамм кăна сума пултартă-мăр-ха. Выльăхсен талăк-ри вăтам ӳт хушаслăхĕпе те эпир хальлĕхе каярах пыратпăр-ха, – терĕ мăй-ракаллă шултра выльăх-сен ӳт хушаслăхĕ çинче чарăнса Чкалов яч. хис. ху-çалăх ертӳçи П. Ефимов. Чăнах ĕнтĕ, 479 грамран 611 грама çитме туртăнма-лăх пур.

Суворов яч. хис. ял ху-çалăх производство коопе-ративĕн Çатракассинчи ĕне тата сысна фермисен-че пулсан хуçалăх çу кунĕ-сене вăйă-кулăра ирттер-менни, ял пахăрне çанă тавăрса хатĕрленни курă-нать. Хуçалăх утă та, сенаж та хĕл валли ытлă-çитлĕ янтăланă. Сарайсене де-зинфекцилени, витесем пĕтĕмĕшле таса. Акă В. Ни-колаевпа Г. Васильев ерт-се пыракан Çатракассинчи ĕне тата сысна фермисене кĕрсен кунти сарайсенче сывлăш усă пулни сисĕнет. Ферма коллективĕсем те хăйĕн ĕçне ответлăха туй-са пурнăçлани кашни утăм-рах курăнать.

– Сыснасен йышĕ пĕлтĕрхи çак вăхăтринчен сахалрах, анчах ăна эпир сывăх вăхăтрах унчченхи шая çитерĕпĕр, çакна вал-ли пирĕн пур условисем те çитеççĕ. Фермăна хĕле ха-тĕрлесе пысăк юсав ĕçĕсене пурнăçланă. Кул-ленхи ĕçсене пурнăçласси вара – яланхи ĕç, – терĕ коллектив пурнăçĕпе пал-лаштарнă май сысна фер-мин заведующийĕ Генна-дий Иванович. Хуçалăхри ĕне фермине те йĕркелĕх хуçаланать. Районта ăçта мĕнле те, анчах кунта мăй-ракаллă шултра выльăхсен йышĕ иртнĕ çулхи майлах, ĕнесен кĕтĕвĕ те унченхи шайрах, сăвăм та кунта ху-çалăх çанă тавăрсах укçа-тенкĕшĕн, хуçалăх эконо-микине вăйлатассишĕн тă-рăшни пирки калать.

Çакнашкал ӳкерчĕкре тăрăшуллă коллективра мăйракаллă шултра выль-ăхсен талăкри вăтам ӳт ху-шаслăхĕ 611 грампа, сыс-насен 366 грампа танлаш-нинчен тĕлĕнме кирлех-и?

– Çитменлĕхсене ку-ратпăр, вĕсене пĕтермел-ли çул-йĕрсене пĕлсе тă-ратпăр. Ĕçлекенсен тăрă-шулăхĕ пуррине кура ума лартнă тĕллевсене пĕрле сӳтсе явнă хыççăн пурнăça кĕртме пулатех тесе шут-латпăр, – терĕ фермăсем тĕлĕшпе тимлĕх тилхепи-не вĕçертмен ертӳçĕ В. Андреев.

Чкалов яч. хис. тата Су-воров яч. хис хуçалăхсен ертӳçисен сăмахĕсенчен выльăх патĕнче ĕçлекен Исетерккĕсемпе Çатракас-сисем ырă малашлăхпа пу-рăнни курăнать. Продуктив-лăх ыйтăвне куç ытамĕнчен вĕçертес марччĕ. Çак тĕллевпе ĕçлеççĕ паян асăннă хуçалăхсенче. Юл-сарах пыракансен вĕсен-чен тĕслĕх илни те ытлаш-ши пулмĕ.

Ял хуçалăх производ-ство кооперативĕсемпе хресчен (фермер) хуçалă-хĕсенче обществăлла вы-льăх-чĕрлĕх хĕл каçарас тĕлĕшпе ĕçсем епле пыни-не пăхса тăрасси малалла пырать.

А. БЕЛОВ.

Ертсе пыракан компанисене тĕрĕсленĕ те...

Чăваш Енре республика патшалăх пурăнмалли çурт-йĕр инспекцийĕ йркеленĕ ертсе пыракан компанисен ĕçне прокуратурăпа пĕрле тĕрĕсленин итогĕсене пĕлтернĕ. Чăваш Республи-кин Президенчĕн тĕрĕслев управленийĕн пуçлăхĕн ĕçĕсене вăхăтлăх туса пыра-кан Лариса Силова пĕлтернĕ тăрăх тĕрĕслев итогĕсемпе должноçри 152 çынна тата юридици вăйĕнчи 45 çынна административлă майпа ай-ăплама тивнĕ, 937 предписа-ни панă. Рейдсем вăхăтĕнче ертсе пыракан 130 компание пурне те тĕрĕсленĕ.

Л. Силова çавна па-лăртнă. Тĕрĕслев управле-нийĕ хутшăннă тĕрĕслевсем вăхăтĕнче йĕркене пăснă тĕслĕхсене Тăвай районĕн-чи ертсе пыракан компани (халĕ вăл Тăвай ялĕнчи ну-май хваттерлĕ çуртсене пăхса тăрас ĕçе пăрахнă ĕнтĕ), «Стандарт» ертсе пы-ракан компани» чикĕллĕ яваплăхлă общество ĕçĕ-хĕлĕнче тупса палăртнă. Пĕрремĕш тĕслĕхĕнче та-рифсене пăхăнманнипе пу-рăнмалли çурт-йĕре тытса тăма тата юсама каякан тă-каксене 1 миллион та 172 пин тенкĕлĕх ӳстерсе янă. «Стандарт» та çапла майпах 314 пин тенкĕ «çунтарса» янă. Çитменнине тата орга-низаци çурт-йĕре тытса тă-малли тарифа ӳстернĕ, пур-нăçламан ĕçсемсĕрех çапла майпа ЖКХ 262 пин тенкĕллĕ пулса тăнă. Тĕрĕслев материалĕсене малалла тĕпчеме тата тивĕçлĕ мерăсем йышăнма республика прокуратурине çитерсе панă.

Çĕнĕ Шупашкарти «Но-вэк» ертсе пыракан компа-ни» ООО пирки уйрăммăн чарăнса тăмалла. Вăл хула-ри пĕтĕм çуртсенчен çурри-не яхăн пăхса тăрать. Кунта прокуратура граждансем ăшăшăн тӳленĕ укçа-тенкĕпе тĕллевлĕ мар усă курнă тĕслĕхе тупса палăртрĕ. Çак сăлтавпа энергипе тивĕçтер-се тăракан «Коммунальные технологии» ООО 78 милли-он тенкĕ çухатнă. Ярса панă материалсен тăрăх «Новэк» ертӳçи тĕлĕшпе уголовлă ĕç пусарма тивнĕ.

Хăйсен ĕçне тивĕçлипе пурнăçламан ертсе пыракан компанисене, укçа йăкăрта-кансене республика влаç органĕсем ĕнсерен ярса илме шантарнăччĕ, малаш-не вĕсен «ури айĕнче çĕр çунĕ» тенĕччĕ. Хыççăн вара çакă паллă пулчĕ. «Новэк» ертӳçи ыйтнипе РФ Патша-лăх Думин депутачĕ Анато-лий Аксаков депутат запросĕ тăратнă. Çапла хăтланнине ăнланса çитерейменни пир-ки Чăваш Ен Президенчĕ Михаил Игнатьев та па-лăртрĕ. Епле-ха вăл, политик ертсе пыракан компани ĕçĕнчен шар курнă çынсене хӳтĕлеме мар, унăн ертӳçи-не хӳтте илес çул çине тăнă?

Прокуратура даннăйĕ-сем тăрăх 2011 çулхи 9 уйăх хушшинче пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх сферинче законодательства-на пăснă 1251 тĕслĕх тупса палăртнă, 593 представлени тăратнă, 120 иск заявлениие суда ярса панă, 134 çынна административлă майпа ай-ăпланă, 122 çынна асăрхат-тарнă. Республикăри право сыхлавĕн органĕсем пурăн-малли çурт-йĕрпе комму-наллă хуçалăх организацийĕ-сен тивĕçсĕр ертӳçисем тĕлĕшпе уголовлă 5 ĕç пу-çарнă.

«Регнум» информаци агентстви.

Сывă пурнăç йĕркишĕн

Стартра – çамрăксем

Юн кун ĕçлекен çамрăксем хăйсен черетлĕ спартакиадине пухăнчĕç. Предприяти-учреждениесен тăватă команди тата 5 ял тăрăхĕн команди старта тухрĕç.

Çамрăксем хăйсене спортăн пилĕк енĕпе тĕрĕслерĕç: ирĕклĕ майпа ишесси, сĕтел çи теннисĕ, дартс, волейбол, канат туртасси. Мала тухнă командăсем кĕтнĕ парнесемпе дипломсене ĕнер çамрăксен информаци кунĕнче илчĕç.

Ыран – Инвалидсен пĕтĕм тĕнчери кунĕ

Хӳтлĕхшĕн, тимлĕхшĕн – тав

(Вĕçĕ. Пуçл. 1-мĕш стр.)

– Анна Николаевна, тăватă стена хушшин-че пĕчченлĕхре кичеммĕн ларни никама та хавхалантармасть. Акă кунта пурте активлăх-па палăраççĕ, вĕсем самантлăха та пулин йы-вăрлăх пирки маннă теме пулать. Çавăн пе-кех район тулашĕнчи мероприятисене тухас-сине те тăтăшах йĕркелетĕр. Çакăн пирки кĕскен каласа парăр, тархасшăн?

– Чăннипех те пирĕн общество членĕсем – питĕ активлă çынсем. Вĕсем тĕрлĕ ме-роприятисене пуласса кĕтеççĕ, эпир йыхравла-сан тĕрлĕ ĕçе хаваспах хутшăнаççĕ.

Пирĕн районта (ноябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне) 2417 инвалид пурăнать. Иртнĕ çулхи çак тап-хăрта 2355 çын пулнă. Вăл шутра пĕрремĕш ушкăнрисем – 402, иккĕмĕш ушкăнрисен вара – 897, виççĕмĕш ушкăнра 982 çын, инвалид ачасем 136-ăн. Тимлĕрех пăхсан çак шай пĕчĕкех те мар, вĕсем вара пурте пирĕн çумри, таврари çынсем. Апла пулсан пирĕн вĕсене тимлĕхсĕр хăвармалла мар. Хăш чухне ăшă сăмах та эмел вырăнне теççĕ халăхра.

Эпĕ, хам тивĕçе пурнăçланă май, соци-аллă пулăшу тата ытти ответлă çынсемпе инвалидсем патне киле кайса калаçма тăрă-шатăп. Тĕрлĕ çыннăн вара шăпи тĕрлĕрен, ытла та нушаллă çынсем те пур вĕт: синкер-лĕхе пула алă-урасăр юлнисем, тарăн чире кайса шкула каяйман ачасем. Çапла вара пĕччен пурăнакан 27 инвалида килте соци-аллă пулăшу памаллисен учетне илнĕ.

Тĕрлĕ ĕç иртерме пулăшакансене – рай-он администрацийĕн пуçлăхне Ю.А. Ивано-ва, социаллă хӳтлĕх пайĕнче тимлекен Н.П. Петровăна, О.В. Ивановăна тата ытти ĕçченсене манăн тав самăхĕ калас килет. Çавăн пекех А.Н. Кузнецова, Ю.Г. Щеголь-кова, М.И. Иванова ырăпа асăнас килет. Ĕçĕрсем сирĕн яланах ăнса пычăр.

Эпĕ вара сăмахăма вĕçленĕ май пурне те çирĕп сывлăх сунатăп. Сывлăха чи пысăк тупра вырăнне хурса хаклăр.

Р. ИЛЛАРИОНОВА калаçнă.

Ял тăрăхĕсенче

Кил-çурчĕ хăтлă, чунĕсем ырă

Район администрацийĕн пуçлăхĕн йышăнăвĕпе çулленех районта уйрăм çынсен кил-çуртне таса та тирпейлĕ тытас, хăт кĕртес енĕпе смотр-конкурс иртереççĕ. Кăçал вара ку конкурсра Юнкă ялĕнче пурăнакан Раиса Степановна Яргункина хуçа-лăхĕ мала тухма пултарнă. Кил картишĕнчи, пӳрт-çуртри, урамри тасалăхпа тата тирпейлĕхпе кăна мар, чун тасалăхĕпе те палăрса тăраççĕ Яргункинсем.

Сăн ӳкерчĕкре: Яргункинсен хуçалăхĕ.

С.М. Михайлов-Янтуша халалласа

Конкурса хутшăнăр

Кăçал раштав уйăхĕнче С.М. Михайлов-Янтуш çуралнăранпа 190 çул çитет. Юнкă-пуçĕнчен тухнă чăвашсен чи пирвайхи пи-сательне, этнографне тата историкне Юн-кăсем яланах асра тытаççĕ.

С.М. Михайлов-Янтуш юбилейĕ ячĕпе Юнкă ял библиотекипе шкул библиотеки **«Нумай енлĕ талант» викторина** ирттерет.

1. С.М. Михайлов-Янтуш, хăй каланă тă-рăх, унăн малтанхи вĕрентекенĕ кам пулнă?
2. «Краткое этнографическое описание чуваш» ятлă очерк миçемĕш çулта тата мĕнле кĕнекере пичетленнĕ?
3. 1933 çулта пулас писатель пурнăçĕн-че мĕнле улшăну пулса иртнĕ?
4. С.М. Михайловăн мĕнле награда пур, ăна мĕнле ӳсĕмсемшĕн панă тата миçемĕш çулта?
5. С.М. Михайлова кĕмĕл медаль пани çинчен кам тата мĕнле картина (çырнă) ӳкернĕ?
6. Анна Кузьминична Дворникова унăн пурнăçĕнче мĕнле вырăн йышăнать?
7. С.М. Михайлов кампа тата миçемĕш çулта мăшăрланнă?
8. Феодосия ят С.М. Михайловпа мĕнле çыхăнса тăрать?
9. Миçе хутчен тата миçемĕш çулсенче С.М. Михайлова салтака пама тăнă?
10. Ăна пулăшса пыраканĕ, кĕнекесене кăларма пулăшаканĕ кам?
11. С.М. Михайлова халалласа ăçта тата миçемĕш çулта палăк (стела) уçнă?

Юнкăри вĕрентӳпе культура центрĕ ун пурнăçĕпе пултарулăхне паянхи çĕнĕ тех-нологи чĕлхипе каласа парас текенсене «Спиридон Янтуш – чăваш хушшинчен тухнă чи пирвайхи писатель, этнограф тата историк» ятлă **видеороликсемпе презента-цисен конкурсне хутшăнма** чĕнет.

Ӳнер ăстисене С. Михайлов хайлавĕсем-пе тата унăн пурнăçĕпе çыхăннă **ӳкерчĕксен конкурсне** йыхравлатпăр.

Хăвăрăн ĕçсене раштав уйăхĕн 11-мĕшĕнчен çак электрон адреспа ярса пама пултаратăр: ung-morgau@edu.cap.ru. Хатĕр дисксене Юнкă ял библиотекине те кĕртсе пама пулать. **Викторина йĕркелӳçисем.**

«Ачасемшĕн тăрăшасси – çемьери тĕп ĕç»

Район судĕнчен

«Ачана тивĕçлĕ воспитани паманшăн ашшĕне е амăшне ашшĕ-амăш правинчен хăтарма пултарассине илтнĕ. Район хаçатĕнче те кун пек тĕслĕхсем пирки вуласа пĕлетпĕр. Ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтармалли сăлтавсем пирки саккунра мĕн çырнă-ши? Тĕплĕнрех пĕлсен аванччĕ».

Редакцие шăнкăравланинчен.

Вулаканăн ыйтăвне уçăмлатса парас тĕллевпе эпир Муркаш район сучĕн председателĕн пулăшаканĕпе Илья Николаевич ЗАХАРОВПА курса каласрăмăр.

– Илья Николаевич, саккун тăрăх ашшĕ-амăшĕн правинчен мĕнле сăлтавсене пула хăтарма пултараççĕ?

– Ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтармалли сăлтавсене Раççей Федерацийĕн Çемье кодексĕн 69 статйинче палăртнă. Сăлтавĕсем çапла: ашшĕ-амăшĕн тивĕçĕсене пурнăçлассинчен пăрăнни, вăл шутра алимент тӳлессинчен пăрăнни те; ача çуратмалли больницăран (уйрăмран) е тата сиплев, воспитани, социаллă хӳтлĕх паракан тата çакăн евĕр ытти учрежденирен хăйсен ачине шута хумалли сăлтавсăрах илсе каймаççĕ пулсан; ашшĕ-амăш тивĕçĕсемпе йĕркесĕр усă кураççĕ пулсан; ачисемпе хăйсене хаяр тытсан (вĕсене çапнихĕнени е психика тĕлĕшпе сиен кӳни, ар çыхăнăвне кĕме ирĕксĕрлени); ашшĕн е амăшĕн алкоголь чирĕ вăраха кайнă е вĕсем наркомансем пулсан; ачисен е мăшăрĕн сывлăхĕпе пурнăçне хирĕç преступлени тунă пулсан.

– Ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтарассине суд татса парать. Район судĕнче кун пек йышăнусем нумай тума тивет-и?

– Ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтарма ашшĕ-амăшĕнчен пĕри, прокурор тата çул çитменнисен прависене хӳтĕлекен органсемпе учрежденисем ыйтма пултараççĕ. Асăннă категорипе çулсеренен сахал мар ĕç пăхса тухма тивет: 2009 çулта акă 7 ĕç тишкернĕ пулсан, 2010 çулта – 10 ĕç. Çак хисеп пирĕн районшăн пысăк тесе шутлатăп. Ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтарнисем пурте тенĕ пекех хăйсен ачисене укçа-тенкĕпе пурлăх енчен пулăшу паман. Хăш-пĕр тĕслĕхсенче ашшĕпе амăшне иккĕшне те ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтарнă.

Пăхса тухнă ĕçсенчен акă мĕн курăнать. Ытларах чухне ашшĕ-амăшĕ эрех-сăрапа иртĕхни, ниçта та ĕçлеменни, пурăнмалли вырăна таса мар, тирпейсĕр тытни, ачасем валли çимелли тата тăхăнмалли пулманни çакăн патне илсе пырать те.

Акă судри пĕр тĕслĕхре çул çитмен икĕ ача хăйсен ашшĕпе амăшĕ ниçта та ĕçлеменнине, пĕрмай эрех ĕçнине, вĕсене яланах кӳрентернине каласа пачĕç. Хăш чух сивĕ пӳртре те ларма тивнĕ вĕсен – хутса ăшăтман. Киле ют арçынхĕрарăм час-часах пырса çӳренĕ. Унтах – вăрçса-хирĕçни те. Ӳсĕр ашшĕ вара килтен тухса таракан амăшне шырама ачисене кăларса янă. Çакна чăтса пурăнакан ачасем пуç ыратнипе аптăрама пуçланă, сывлăхĕ хавшак пулнăран ачасем тăн çухатса ӳкни те пулнă.

Пĕр ачи хăйĕн çине алă хума та шутланă. Вĕсем ашшĕпе амăшĕ патне таврăнма килĕшменнине пĕлтерчĕç. Çак сăмахсене ачасенчен илтме питĕ йывăр.

– Саккунпа ашшĕ-амăшĕн правине тавăрма пулать-и?

– Каламалла, ашшĕ-амăшĕн правинчен хăтарнисен ача тĕлĕшпе право юлмасть, анчах та вĕсен алимент тӳлес явап тухса тăрать. Суд йышăнăвĕ хыççăн тепĕр ултă уйăхран ачана урăх çын усрава илме пултарать (усыновление, удочерение). Çак тапхăрта ашшĕпе амăшĕ юсанса хăйсене ашшĕ-амăшĕ пулма тивĕçлĕ шайра кăтартса пама ĕлкĕрсен вĕсем çухатнă правăна тавăрма суда заявленипе тухма пултараççĕ. Çав ултă уйăхра ачана урăх çын усрама илнĕ пулсан ашшĕ-амăш правине малтанхи ашшĕ-амăшĕ нимĕнле майпа та тавăрма пултараймасть.

– Кун пирки сирĕн пата иск тăратни пулнă-и?

– Ашшĕ-амăш правине каялла тавăрма ыйтса çырнă иск тăрăх юлашки ĕç 2009 çул пуçламăшĕнче çеç пулнăччĕ. Хăвăрах куратăр, шел пулин те, юсанас-тӳрленес текенсем çукпа пĕрех. Ашшĕ-амăшĕ ачисем çине алă сулни вара пĕтĕмĕшле çул çитменнисем преступлени тăвасси çине пысăк витĕм кӳрет. Ашшĕ-амăшĕ ачисене йĕркеллĕ пăхса тăнă пулсан çул çитменнисем тĕлĕшпе пуçарнă ĕççене сахалрах пăхса тухма тивĕччĕ.

Акă кăçал март уйăхĕнче çул çитмен ача эрех ĕçнĕ хыççăн хăй паллана çынна темиçе хут çĕçĕпе тирнĕ (çынни сурансене чăтаймасăр вилсе кайнă) пирки пуçарнă ĕçе пăхса тухма тиврĕ. Ашшĕ-амăшĕ кăтартакан тĕслĕхсенчен вĕренеççĕ ĕнтĕ ачасем. Кăçал хăйпе пĕрле пурăнакан арçынна (сожитель) çĕçĕпе тирнĕ хĕрарăм тĕлĕшпе пуçарнă ĕçе суд тишкерчĕ. Çав хĕрарăм – сакăр(!) ача амăшĕ – маларах та судпа айăпланнă. Апла пулин те йĕркесĕр пурăнать. Унăн аслă виçĕ ачи те суд тенкелĕ çинче пулса курма ĕлкĕрнĕ ĕнтĕ.

– Суд тенкелĕ çинче ачасем сайра-хутра çеç пулмаççĕ эппин?

– Çул çитменнисем йĕркене пăснă тĕслĕхсем нумайлансах пыраççĕ. Пĕлтĕр район сучĕн ачасем тĕлĕшпе пуçарнă 8 ĕç пăхса тухма тивнĕ пулсан, кăçалхи тăхăр уйăхра кăна – 15 ĕç. Апла ку таранччен пурнăçланă ĕçсем эффективлă пулманни куç кĕрет. Çакă çул çитменнисемпе ĕçлессине пур енлĕн вăйлатмалли пирки калать.

Çул çитменнисем тĕлĕшпе пуçарнă ĕççене район судĕнче пур фактора шута хурса тарăннăн тишкереççĕ. Суд хăйĕн ĕçĕнче воспитани тата профилактика енĕ пысăкрах витĕмлĕ пултăр тесе те тăрăшать. Судăн уçă ларăвĕсене аслă классенче вĕренекенсене те чĕнетпĕр. Акă кăçал çуркунне çапла Муркашри лицейра вĕренекенсем суд ларăвĕнче (çул çитмен ача тĕлĕшпе) пулса курчĕç.

Куратпăр ĕнтĕ, преступлени тăвасси çемьеренех пуçланать. Çавăнпа та пурне те çемье сумне çӳле хăпартма тăрăшмаллине ыйтса калас килет. Ачасемшĕн тăрăшасси, вĕсен воспитанине тивĕçлĕ шайра тытса пырасси – çемьери тĕп ĕç.

Н. НИКОЛАЕВА
калаçнă.

На производства в Москву и Московскую обл. требуются:
ФАСОВЩИЦЫ, ГРУЗЧИКИ
Питание, проживание и служебный транспорт – **БЕСПЛАТНО**. Вахта. Выезд группами до предприятия. Гарантии. З/п 25 000-35 000 руб.
Тел.: 8(8352)29-80-30. 3-3.

ОКНА
(по цене от 2000 руб. за кв.м)
БАЛКОННЫЕ РАМЫ
(по цене от 1700 руб. за кв.м.)
ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ В С.МОРГАУШИ:
МОСКИТНЫЕ СЕТКИ, ОТКОСЫ, ПОДОКОННИКИ, ОТЛИВЫ И КОЗЫРКИ, МОНТАЖНЫЕ МАТЕРИАЛЫ
КРЕДИТ И РАСРОЧКА
ПЕНСИОНЕРАМ СКИДКА
5100
ВЫЕЗД ЗАМЕРЩИКА ПО РАЙОНУ БЕСПЛАТНО!
Прием заказов: Офис: с.Моргауши, ул.Гагарина, д.2
Цех: с.Моргауши, ул.Гагарина, д.16а
8(917)662-71-65, 8(927)668-89-42

БЕТОН, РАСТВОР любых марок.
Тел.: 38-87-78, 8-927-66-88-778.
Песок, ОПГС (гравмасса), щебень.
Тел.: 38-84-40, 8-927-66-88-440.
Доставка миксерами, самосвалами. 44-50.

пластиковые ОКНА
Немецкое качество
Окна STAR
6-камерный профиль
ПО ЦЕНЕ 3-камерного
подробности по телефонам:
8-9603101816
скидки до 35%
Пенсионерам доп. скидки
Офис продаж в здании рынка с.Моргауши
Окна стали дешевле...

Ĕне, вăкăр, пăру, сурăх туянатăп.
Тел.: 8-905-343-60-63. 6-10.

6 декабря с 12-00 до 13-00 часов
в Моргаушском доме Культуры
радуга звуков СЛУХОВЫЕ АППАРАТЫ
заушные, карманные (пр-во Россия)
Цена от 4500 до 7000 руб. (запчасти)
ЦИФРОВЫЕ (пр-во Дания, Германия)
Цена от 8000 до 12000 руб. Подбор
Имеются противопоказания
Необходимо консультация специалиста
Ультразвуковые стиральные машинки
Цена от 1900 до 3500 руб.
Товар сертифицирован. Гарантия. Скидки
ВЫЕЗД СПЕЦИАЛИСТА НА ДОМ БЕСПЛАТНО
Справки по тел.: 8-901-866-81-57.
св-во 304183133700096 от 25.03.2004 год, г. Ижевск.

Адрес: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 4.
Тел.: 62-3-80. 2-10.

	пятница 2 декабря				суббота 3 декабря				воскресенье 4 декабря				понедельник 5 декабря				вторник 6 декабря		
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00
Облачность %																			
Осадки мм																			
Температура °C	-6	-6	-6	-8	-7	-7	-6	-5	-3	-1	0	-1	-1	0	+1	0	+1	+1	+1
Давление мм	752	752	752	753	753	750	748	748	747	746	746	746	743	740	742	745	744	743	742
Влажность %	89	89	73	91	85	85	75	80	91	94	83	88	91	96	84	87	92	92	82
Ветер м/сек	С 2	С 1	Ю-З 1	Ю 1	Ю-З 4	Ю-З 7	Ю 7	Ю-З 6	Ю-З 7	Ю-З 7	Ю-З 6	Ю 6	Ю 7	Ю-З 9	Ю-З 6	Ю-З 4	Ю 6	Ю-З 8	Ю 7
Солнце восход/заход		09:00	16:23			09:02	16:22			09:04	16:22			09:05	16:21			09:07	16:20
Луна восход/заход		13:06	-			13:19	00:59			13:33	02:10			13:47	03:21			14:04	04:31
фаза																			

Пĕлтерӳсем. Объявления

Продаю автомобиль LADA 111930 «Калина» компл. «Норма», новая, без пробега. Цена договорная, дешевле, чем в автосалонах. Куплю автомобиль до 10 000 руб. (с документами). Тел.: 8-927-856-95-00.

* * *

Куплю корову, бычка, телку, овец.
Тел.: 8-905-342-39-43. 9-13.

* * *

Продаю: кирпич одинарный М-100; М-125; М-150; керамический полуторный М-125; двойной керамический; силикатный белый, желтый; КББ р-р 20х20х40; красный половняк, некондиция, гравмассу, керамзит. Доставка и разгрузка на манипуляторе. Документы.
Тел.: 8-903-358-20-97, 8(8352) 44-20-97. 5-12.

* * *

Куплю предметы старины: ама, хушпу серебряные от 20 000 до 100 000 рублей. Деньги сразу. Возможен залог под 0,4 процента в день. Тел.: 8-937-375-88-55. 10-10.

* * *

Работа и дополнительный доход. Возраст и образование значения не имеют.
Тел.: 8-927-850-18-58, 8-960-310-01-29. 4-5.

* * *

Продаю стиральную машину (автомат) новую, в упаковке. Тел.: 8-905-028-60-03.

* * *

Февраль уйăхĕнче улттăмĕш пăруламалли хура-шурă тĕслĕ ĕне сутатпăр. Тел.: 8-906-134-85-08.

* * *

Продаем пропаренные керамзитобетонные блоки, цемент, песок речной, гравмассу, керамзит. Адрес: с. Моргауши, «Агропромснаб». Тел.: 8-905-340-07-78. 1-5.

***

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли сельскохозяйственного назначения» с кадастровым номером 21:17:270601:57, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юськасинское сельское поселение, земельный участок расположен в юго-западной части кадастрового квартала 21:17:270601, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 6100 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

***

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли населенных пунктов» с кадастровым номером 21:17:060402:261, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с. Большой Сундырь, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 584 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

***

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли сельскохозяйственного назначения» с кадастровым номером 21:17:270801:97, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юськасинское сельское поселение, земельный участок расположен в западной части кадастрового квартала 21:17:270801, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 6000 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

***

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли сельскохозяйственного назначения» с кадастровым номером 21:17:140501:892, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Моргаушское сельское поселение, земельный участок расположен в юго-восточной части кадастрового квартала 21:17:140501, для сельскохозяйственного производства, площадью 9996 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

***

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли населенных пунктов» с кадастровым номером 21:17:060402:263, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с. Большой Сундырь, для огородничества, площадью 305 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 62-2-66.

В кафе «Автомиг» (ООО «Заря») требуется официантка. Тел: 8-903-066-22-17. 2-2.

В консалтинговую компанию «Виктория» требуется бухгалтер (для работы в с. Моргауши). Требования: женщина до 40 лет, образование – высшее экономическое, знание «1 С бухгалтерия», опыт, ответственность, обучаемость. Обязанности: обслуживание клиентов. Режим работы: полный рабочий день. Заработная плата: 10 000 руб. Резюме на E-mail: vika09-2010@mail.ru. Факс: 8(8352)22-10-60. Контактный тел.: 446-448 (сот.). 2-5.

В Москву требуются фасовщицы, грузчики. Жилье, питание – бесплатно. З/п 30000 руб.
Тел.: 36-42-92, 36-42-94, 8(8352)57-21-63. 1-5.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ от 3000 руб.
Установка, гарантия.
Тел.: 8-905-345-77-19. 9-12.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Изготовим на заказ: срубы, беседки любого размера. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 3-5.

Компания продает анионовые прокладки, подгузники и защитные средства от электромагнитных и радиационных излучений. Тел.: 8-927-850-18-58. 9-10.

для пайщиков
СБЕРЕЖЕНИЯ
• стабильный доход
• возможность пополнения и частичного снятия
ЗАЙМЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ
• на ремонт и подготовку к зиме
• для пенсионеров
ЛЬГОТНЫЕ УСЛОВИЯ
• на покупку и строительство жилья под МАТЕРИНСКИЙ КАПИТАЛ
КРЕДИТНЫЙ ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ КООПЕРАТИВ “СОДРУЖЕСТВО”
Отделение № 3, с.Моргауши
ул.50 лет Октября, д.23, 2 этаж
www.kpksodrugestvo.ru
62-6-86
8 900 333 0001

Муркаш районĕнчи «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Культура, национальноçсен ĕçĕсен, информаци политикин тата архив ĕçĕн министерстви.
ЧР Культура, национальноçсен ĕçĕсен, информаци политикин тата архив ĕçĕн министерствин «Муркаш районĕн «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат редакцийĕ» автономи учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А çурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăç пайĕ - 62-1-38.
Факс: 62-1-36. E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикипе – Чăваш Енпе ĕçлекен управленийĕ 2009 çулхи раштавăн 7-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00073 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 1Ĕ5 пичет листи.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, каялла тавăрса памаççĕ, 2 страницăран пысăкраххисене йышăнмаççĕ.
Рекламăпа пĕлтерӳсен чăнлăхĕшĕн вĕсене паракансем яваплă.

ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат чăвашла юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер дежурнăйĕ Шапошников В.Л.
Пичете панă 01.12.2011 ç.
Пичете памалли вăхăт: графикпа – 17 сех. 20 мин., чăннипе – 17 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 4364.

Номер набран и сверстан в АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Çĕнтерӳ ялавĕ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.